

Budsjettnemnda for jordbruket
16.04.2024

Utredning nr. 1 B

Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter

Regnskap 2022 og 2023
Budsjett 2024

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING	4
1.1	Generelt	4
1.2	Normaliserte resultater for aktive jordbruksbedrifter	6
1.3	Endringer i regnskap for aktive jordbruksbedrifter	8
1.4	Resultatmål for aktive jordbruksbedrifter	10
1.5	Avgrensinger og beregningsprinsipper i Totalkalkylen	11
1.6	Utviklingen i resultatmål, arbeidsforbruket, areal, investeringer og husdyr ..	13
1.6.1	Volum- og prisindekser for Totalkalkylen	15
1.7	Pristigning i budsjettåret	18
1.8	Rente på lånt kapital	18
1.8.1	Årets beregning	18
1.9	Totalkalkylen og skatt	20
1.9.1	Forklaring av beregningene	20
1.10	Budsjettering av tilskudd	21
2	SAMMENDRAG AV UTVIKLINGEN FOR DE AKTIVE JORDBRUKSBEDRIFTENE FRA 2018 TIL BUDSJETT 2024	22
3	TALL FOR DET AKTIVE JORDBRUKET FOR PERIODEN 2021 – 2024	25
3.1	Utviklingen fra år til år ifølge beregningene i 2024	26
3.1.1	Forklaring til de største endringene fra 2022 til 2023	26
3.1.2	Forklaring til de største endringene fra 2023 til 2024	27
4	SAMMENLIGNING MED FJORÅRETS BEREGNINGER	30
4.1	Året 2022	31
4.2	Året 2023	32
5	NORMALISERING I TOTALKALKYLEN FOR DE AKTIVE JORDBRUKSBEDRIFTENE	34
5.1	Innledning	34
5.2	Bakgrunn og framgangsmåte	34
5.3	Generelt om beregningsprinsippene	35
5.4	Begrensninger	35
5.5	Nærmere om prinsippene for normaliseringen	35
5.5.1	Planteproduksjon	35
5.5.2	Normalisering av husdyrproduksjonen	36
5.5.3	Endringer i husdyrbestanden	36
5.5.4	Normalisering av kostnadspostene	36
5.5.5	Direkte tilskudd	37
5.6	Jordbruksfradrag	37
5.7	Resultater av beregningene	38
5.7.1	Sammendrag av Totalkalkyle for aktive jordbruksbedrifter normaliserte regnskaper	38
5.7.2	Økonomisk resultat for de aktive jordbruksbedriftene	40
5.8	Sammenligning med fjorårets beregninger	41
5.8.1	Nærmere om utviklingen i normalårsavlingene	41
6	TABELLER FRA TOTALKALKYLEN FOR DE AKTIVE JORDBRUKSBEDRIFTENE	42

1 Innledning

1.1 Generelt

Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter erstatter fra i år normaliserte regnskaper som tidligere var et hovedmateriale for jordbruksforhandlingene. Budsjettnemnda fikk 1. november følgende mandat:

Jordbruksavtalepartene ber med dette Budsjettnemnda for jordbruket om å gjøre endringer i tallgrunnlaget for forhandlingene i 2024.

Partene ber om at nemnda gjør endringer i sektorregnskapet totalkalkylen til bruk i forhandlingene, med utgangspunkt i forslaget til modifisering av totalkalkylen fra Grytten-utvalget (NOU 2022: 14), slik at:

- *Kalkylen beregnes etter vanlige regnskapsprinsipper*
- *I større grad blir et regnskap for det aktive jordbruket*

Det innebærer, så langt det finnes datagrunnlag:

- *å beregne kapitalslitet etter historisk kostnad og benytte nominell rente på gjeld*
- *å inntekts- og kostnadsføre jord- og melkekvoteleie og redusere kapitalen til det aktive jordbruket*
- *å kostnadsføre innleid arbeidskraft og redusere arbeidsforbruket tilsvarende*

Det legges ellers til grunn at nemnda på vanlig måte forbedrer og oppdaterer kalkylen som en del av sitt årlige oppdrag.

Oppdraget er fulgt opp ved å utarbeide en totalkalkyle for de aktive jordbruksbedriftene, denne utredning 1 B. Utredning 1 A, Totalkalkylen for jordbrukssektoren, er en videreføring av den tidligere Totalkalkylen med registrerte tall. Av hensyn til sammenlignbarheten med Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftene (1 B), har Budsjettnemnda valgt å også endre prinsipp for føring av kapitalkostnader i totalkalkylen for jordbrukssektoren ved å beregne kapitalslitet etter historisk kostnad og benytte nominell rente på gjeld.

Meldingen til Stortinget 11 (2023-2024) «Strategi for auka sjølvforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmogleighetene i jordbruket», er ikke ferdigbehandlet av Stortinget og resultatet er ikke forskuttert i denne utredningen. Resultater per årsverk/familieårsverk er som tidligere år regnet med 1845 timer i årsverket.

Prognoser for budsjettåret er preget av usikkerhet. Krigen i Ukraina som startet i 2022, påvirket prisutviklingen på innsatsfaktorer spesielt det første året. Prognoser er basert på best mulig grunnlag på beregningstidspunktet. Endringer i priser som har skjedd løpende gjennom beregningsperioden er tatt hensyn til. Nærmere beskrivelse av kostnadsutviklingen på sentrale innsatsfaktorer som gjødsel, fôrmidler og energi er gitt i utredning 1 A.

Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter 2024:

I denne utredningen presenteres en oversikt over årets beregninger for årene 2022, 2023 og 2024 med vedleggstabeller og sammendragstabeller fra beregningene. Denne utredningen viser bare tall for aktive jordbruksbedrifter og er utarbeidet til bruk i jordbruksforhandlingene for første gang i år. Beregningen er gjort for 14-årsperioden 2011-2024. Et sektorregnskap for jordbruket presenteres i utredning 1 A.

De registrerte tallene fra sektorregnskapet skal vise faktiske inntekter og kostnader i de enkelte år. Dette betyr at det kan være store variasjoner i inntektene mellom ulike år pga. varierende avlingsår og andre utslag av stor økonomisk betydning i registrerte regnskaper. I dette regnskapet for de aktive jordbruksbedriftene er avlingsvariasjoner og forsikringskostnader jevnet ut for normaliseringsperioden 2011-2024. I sektorregnskapet vises disse variasjonene som de faktisk har vært (utredning 1 A).

De fleste inntekts- og kostnadspostene fra fjorårets normaliserte beregninger kan sammenlignes med årets beregninger for årene 2022, 2023 og 2024. Dette er gjort i kapittel 4. Siden denne utredningen er ny i år, er den likevel ikke helt sammenlignbar og da er metodeendringene forklart.

1.2 Normaliserte resultater for aktive jordbruksbedrifter

Tabell 1.1 Resultater for aktive jordbruksbedrifter. Mill. kroner¹

	2018	2019	2020	2021	2022	2023*	2024**
Sum produksjonsinntekter	34 271	34 356	35 401	38 461	42 398	43 094	44 038
Direkte tilskudd	12 098	11 726	12 094	12 079	14 670	17 146	19 633
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	46 370	46 082	47 494	50 540	57 068	60 240	63 672
Sum ikke-varige produksjonsmidler	23 817	24 013	24 349	26 708	29 759	32 135	31 430
+Sum leiekostnader	4 792	4 805	5 046	5 089	5 048	5 173	5 420
Sum kapitalkostnader	5 904	6 111	6 317	6 540	7 031	7 364	7 618
Sum kostnader (B)	34 514	34 930	35 712	38 337	41 838	44 672	44 469
Driftsoverskudd (A-B)	11 856	11 153	11 783	12 203	15 230	15 569	19 203
– Rente på lånt kapital (C)	2 010	2 288	2 071	1 920	2 403	4 035	4 920
Årsresultat (A-B-C)	9 846	8 864	9 711	10 283	12 827	11 534	14 283
Antall familieårsverk	32 800	31 900	31 700	31 800	31 550	31 550	31 300
Årsresultat pr familieårsverk. Kr	300 200	277 900	306 300	323 400	406 600	365 600	456 300
Endring pr familieårsverk, kr		-22 300	28 400	17 100	83 200	-41 000	90 700
Endring pr familieårsverk, prosent		-7,4	10,2	5,6	25,7	-10,1	24,8
<i>Inntektseffekt pr fam.årsv. av jordbr.fradr, kr</i>	36 200	33 000	34 500	35 300	47 100	46 600	49 300
Årsresultat pr fam.årsv. inkl. effekt av jordbruksfradraget, kr	336 400	310 900	340 800	358 700	453 700	412 200	505 600
Endring pr familieårsverk, kr		-25 500	29 900	17 900	95 000	-41 500	93 400
Endring pr familieårsverk, prosent		-7,6	9,6	5,3	26,5	-9,1	22,7

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

¹⁾ De åtte nederste linjene er ikke i mill. kroner

Tabell 1.2 Sammendrag. Totalkalkyle for aktive jordbruksbedrifter. Mill. kroner¹

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Korn, erter og oljefrø	3 325	3 574	3 758	3 936	5 264	5 207	5 269
Poteter	771	844	911	1 010	1 118	1 226	1 325
Hagebruksprodukter	5 187	5 439	5 867	6 039	6 572	6 594	6 929
Andre planteprodukter	366	387	381	419	521	608	619
Sum planteprodukter	9 650	10 244	10 918	11 403	13 476	13 635	14 142
Melk	9 579	9 197	8 992	10 115	10 163	9 794	10 760
Kjøtt	12 665	12 305	12 698	14 007	15 755	16 904	16 117
Egg	1 132	1 144	1 232	1 282	1 404	1 534	1 618
Ull	129	117	118	105	100	101	98
Andre husdyrproduksjoner	232	274	292	304	317	312	357
Sum husdyrprodukter	23 736	23 038	23 332	25 814	27 739	28 646	28 951
Sum plante- og husdyrprodukter	33 386	33 281	34 249	37 218	41 215	42 281	43 093
Kjøreinntekter m.v.	571	605	608	622	651	676	688
Arbeidsinntekter ved invest.	228	229	210	217	235	232	212
Sum andre inntekter	799	834	818	839	886	907	900
Endringer i buskapsverdien	-235	0	153	140	-96	-429	-218
Medlemsbonus	300	218	150	224	352	288	211
Jordleie	22	23	30	40	41	47	52
Sum produksjonsinntekter	34 271	34 356	35 401	38 461	42 398	43 094	44 038
Direkte tilskudd	12 098	11 726	12 079	12 098	14 670	17 146	19 633
Sum inntekter inklusive tilskudd	46 370	46 082	50 540	46 370	57 068	60 240	63 672
Handelsgjødsel og kalk	1 784	1 896	1 942	1 924	2 488	3 688	2 403
Innkjøpt kraftfôr	7 749	7 761	7 925	8 185	9 342	9 963	9 765
Annet innkjøpt fôr	720	511	472	521	546	631	618
Såfrø og planter	1 150	1 158	1 259	1 336	1 337	1 440	1 455
Energi og smøremidler	3 124	3 194	2 606	3 793	4 648	4 459	4 712
Andre kostnader	5 362	5 481	5 747	6 250	6 556	6 893	7 253
Vedlikehold	3 928	4 012	4 397	4 699	4 842	5 061	5 224
Ikke-varige prod.midler (kostnader)	23 817	24 013	24 348	26 708	29 759	32 135	31 430
Jord- og kvoteleie	902	908	909	976	987	1 008	1 030
Leid arbeid	3 890	3 897	4 137	4 113	4 061	4 165	4 390
Leasing av maskiner	672	742	792	847	1 130	1 317	1 456
Kapitalslit	5 232	5 369	5 525	5 694	5 901	6 047	6 162
Sum kapitalkostnader	5 904	6 111	6 317	6 540	7 031	7 364	7 618
Sum kostnader	34 513	34 929	35 711	38 337	41 838	44 672	44 468
Driftsresultat	11 857	11 153	11 783	12 203	15 230	15 568	19 204
Rente lånt kapital	2 010	2 288	2 071	1 920	2 403	4 035	4 920
Årsresultat	9 847	8 865	9 712	10 283	12 827	11 533	14 284

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

1.3 Endringer i regnskap for aktive jordbruksbedrifter

Ved årets beregning har spesielt arbeidet med å modifisere forhandlingsmaterialet fra å være et normalisert sektorregnskap til et regnskap for de aktive jordbruksbedriftene bidratt til at resultatmålene viser noe annet i år enn i fjor. Tidligere års normaliserte regnskap har for øvrig også likheter med Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftene ved at de samme normaliseringsgrepene med blant annet normalårsavlinger og normale forsikringsutbetalinger (nettokostnad) føres. Kalkylen føres for de siste 14 år.

Oppfølging av NOU 2022: 14 og mandatet fra avtalepartene:

Mandatet fra avtalepartene er gjengitt i kapittel 1.1. Oppfølgingen innebærer at kapitalslitet nå beregnes etter historisk kostnad mot tidligere på grunnlag av prisjustert kapital. For lånerenten benyttes nå nominell rente mot at en tidligere regnet med realrente. Også leasing har en kapitalslitsdel og en rentedel som er påvirket av denne endringen.

- Å kostnadsføre innleid arbeidskraft og redusere arbeidsforbruket tilsvarende

Dette er et prinsipp som innføres fordi en ønsker å måle årsresultatet brukerfamilien på den aktive jordbruksbedriften sitter igjen med som godtgjørelse for sitt arbeid og sin egenkapitalinnsats i jordbruket.

Arbeidsforbruk

Til kalkylen for de aktive jordbruksbedriftene er leid arbeid for andre enn familiens medlemmer kostnadsført. Det gir en betydelig lavere arbeidsforbruksserie enn i sektorregnskapet der en ikke fører kostnader til leid arbeid. Serien gjelder for 2011 – 2025 (se tabell 1.4). Arbeidsforbruket innhentes av SSB gjennom tellinger blant bønder omtrent hvert tredje år. Det var fulltelling i 2020 og utvalgstilling i 2023. Sistnevnte telling representerte et nytt datamateriale tilgjengelig i år.

Kostnader til leid arbeid

Timepris er hentet fra driftsgranskingene. Timeprisen er framregnet med 5 prosent økning fra 2022 til 2023 som er hentet fra SSBs statistikk over generell lønnsvekst. Det samme blir brukt i referansebruksberegningene. Fra 2023 til 2024 er brukt 5,2 prosent timelønnsøkning hentet fra Teknisk beregningsutvalg. Antall årsverk arbeidsinnsats fra brukerfamiliene på de aktive jordbruksbedriftene er beregnet til 37 500 i 2011 fallende til 31 000 i 2025 (se tabell 1.4). Kostnaden til leid hjelp er beregnet til 3,2 milliarder kroner i 2011 og budsjettert til 4,4 og 4,6 milliarder kroner i henholdsvis 2024 og 2025.

- Å inntekts- og kostnadsføre jordleie

I sektorregnskapet hører all jordbruksjord til i sektoren jordbruk og all leie har da i prinsippet vært innenfor sektoren. I regnskapet for aktive jordbruksbedrifter skal en regne jordleieinntekter og -kostnader for de aktive jordbruksbedriftene. Prinsippet er en bruttoføring der alle kostnader til jordleie føres, og utleie fra aktive jordbruksbedrifter blir inntektsført.

Kostnaden per dekar tar utgangspunkt i betalt jordleie og leid areal fra Driftsgranskingene. Jordleiepriser varierer betydelig mellom produksjoner, landsdeler, jordkvalitet og arrondering. Derfor er det ikke brukt et rent gjennomsnitt av jordleieprisene i Driftsgranskingene, men et vektet gjennomsnitt for de siste årene i perioden der en har vektet med nasjonal fordeling av produksjon og årsverk. Jordleieprisene er da 8,5 prosent høyere enn i driftsgranskingene. Andelen leiejord publiseres av SSB og er også gjengitt i

Resultatkontrollutredningen. Jordleie skjer i hovedsak fra jordeiere som ikke lenger driver jordbruk i egen næring, men det er noe jordleie mellom aktive jordbruksbedrifter spesielt i potet og grønnsaksproduksjonen. Det er tatt utgangspunkt i at 3,5 prosent av jorda var leid fra aktive produsenter i 2020 (Landbruksdirektoratet gjengitt i NOU 2022:14). Dernest er det brukt utviklingen i utleie av jord på jordbruksbedrifter i Driftsgranskingene. Det er regnet at 178 000 dekar ble bortleid av aktive jordbruksbedrifter i 2011 økende til 258 000 dekar i 2024. Framregningen til 2023 og 2024 er basert på trenden de foregående årene. Kostnad til jordleie er budsjettert til 973 mill. kroner mens jordleieinntekten er budsjettert til 52 mill. kroner.

- Å inntekts- og kostnadsføre melkekvoteleie

Alle melkekvoter tilhører sektoren jordbruk i sektorregnskapstenkningen (1 A). Når regnskapet nå skal føres for de aktive jordbruksbedriftene kostnadsføres melkekvoteleie som aktive melkeprodusenter betaler til eiere av melkekvoter som ikke lenger driver jordbruksnæring.

Statistikkgrunlaget for melkekvoter er begrenset og fra 2021 har ikke Landbruksdirektoratet lenger slik kvoteleiestatistikk som de hadde fram til og med 2021. Melkekvoter.no er en børs som har priser, men bare på nye leieavtaler, og i denne sammenhengen er det gjennomsnittsprisen for all kvoteleie som er relevant. Prisen på kvoteleie er nå regnet på følgende måte:

Liter utleid grunnkvote 2009-2021 er data fra Landbruksdirektoratet. Total melkeproduksjon er hentet fra Totalkalkylen. Det gir andelen av produksjonen som kommer fra leid grunnkvote hvert år. Fra Driftsgranskingene/referansebruk nr. 1 brukes produksjonen i gjennomsnitt og betalt kvoteleie. Det antas at samme andel kommer fra leid kvote og at kvotefylling for den leide kvoten tilsvarer gjennomsnittlig kvotefylling det enkelte år. Framregningen til 2023 og 2024 bygger på trend foregående tre år.

Volumstatistikk finnes til og med 2021. Framregningen til 2022-2024 er en forlengelse av trenden 2019-2021 og er usikker.

Bortdisponering av melkekvote gjennom samdrifter/fellesforetak er en problemstilling, men omfanget er i tilbakegang. Mange av produsentene som ikke lenger er aktive i melkeproduksjonen antas fremdeles å være jordbruksbedrifter. Mye på grunn av manglende datagrunnlag, er det ikke beregnet noen kvoteleie mellom aktive og passive deltakere i fellesforetak. Det er heller ikke inntektsført noe kvoteleie i kalkylen. I noen tilfeller vil det være felles betaling for både kvote og jord, noe betaling skjer ved bytte av tjenester. Endringen mellom år er da trolig ikke så stor.

Det finnes ikke relevant statistikk etter 2021. Uten ny statistikk vil grunlaget for å beregne kvoteleie bli mer usikkert for hvert år. Kvoteleiekostnaden er budsjettert til 58 mill. kroner i 2024, og antas å ha vært fallende etter 2018.

- Etterbetalinger i melkeproduksjonen og medlemsbonus

I Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftene føres etterbetalinger i melkeproduksjonen og medlemsbonus på utbetalingsåret, mens i sektorregnskapet og i tidligere års normaliserte regnskaper er dette ført på opptjeningsåret, altså året før utbetalingsåret.

- Redusere aktiva av jord (og melkekvoter)
- Redusere gjeld knyttet til passive eiere av jord (og kvoter)

Disse to punktene er gjennomført bare for jord fordi statistikkgrunnlaget for å gjøre det for kvoter er for dårlig. Verdien av melkekvoter har ikke vært spesifisert i Totalkalkylen tidligere og de er i begrenset grad spesifisert i vanlige gårdsregnskap og kostprisoppgaver.

Gjeld og renter regnes for de aktive jordbruksbedriftene. Det vil si at gjeld som passive jordeiere har på bortleide bruk er trukket ut av jordbrukets totale gjeld og rentekostnader. Tilsvarende er bokført kapital av jord redusert med leiejordsandelen.

- Inntektsføringen ved salg av melkekvoter.

I regnskapet for aktive jordbruksbedrifter inntektsføres bare salget gjort fra fortsatt aktive jordbruksbedrifter.

For perioden fra og med 2011 gjelder dette det statlige utkjøpet av melkekvoter i 2020 som ble utbetalt i 2021. I normaliserte regnskaper og nå i Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftene, er det utbetalte beløpet fordelt på årene 2019-2021 fordi det delvis ble finansiert med økt omsetningsavgift disse årene. Landbruksdirektoratet har gitt oss oppgaver som viser at 38,8 prosent av utbetalingene gikk til aktive jordbruksbedrifter, og bare den andelen er nå inntektsført for de samme årene.

1.4 Resultatmål for aktive jordbruksbedrifter

I Totalkalkylen har tre resultatmål blitt beregnet. De har i Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftene skiftet navn som følger:

- Vederlag til arbeid og kapital benevnes «Driftsresultat»
- Vederlag til arbeid og egenkapital benevnes «Årsresultat»
- Vederlag til arbeid og egenkapital inkl. effekt av jordbruksfradraget benevnes «Årsresultat inkl. effekt av jordbruksfradraget»

«Driftsresultat» beregnes ved at alle inntekter fratrekkes ikke-varige driftsmidler, leiekostnader og kapitalkostnader. Kapitalkostnadene (avskrivningene) beregnes ut fra det nominelle kapitalgrunnlag (historisk kostnad) for de avskrivbare driftsmidlene. Resultatet «Driftsresultat» skal gi avkastning til all kapital, herunder kapital bundet i jord. I resultatmålet «Årsresultat» trekkes de nominelle rentekostnadene på den lånte delen av kapitalen i fra driftsresultatet». Dette resultatmålet skal gi avkastning til arbeid og egenkapital.

1.5 Avgrensinger og beregningsprinsipper i Totalkalkylen

Hovedprinsippene for grunnlagsmaterialet for jordbruksoppgjørene som Budsjettnemnda utarbeider, fastsettes av Stortinget og, innenfor disse rammene, ved avklaringer mellom avtalepartene.

I forhandlingene brukes Totalkalkylens regnskap for de aktive jordbruksbedriftene for å sammenligne inntekt i jordbruket med inntekt for andre grupper i samfunnet.

Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftene skal vise verdiene som skapes i norsk jordbruk ved utnyttelse av jordbrukets produksjonsressurser. «Jordbruk» er definert ut fra de varer som er regnet som jordbruksvarer. Dette innebærer at jordbrukshusholdningenes andre inntekter, dvs. fra skogbruk, lønns- og kapitalinntekter, andre næringer og tilleggsnæringer som turisme, holdes utenom. Resultatmålene som beregnes i Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter er «driftsresultat» og «årsresultat».

Kapitalsaldoen for avskrivbare driftsmidler ble fram til i år prisnivåjustert årlig med konsumprisindeksen før beregning av kapitalslit. Det ble da med andre ord ført en godtgjøring til egenkapitalen knyttet til de avskrivbare driftsmidlene tilsvarende generell prisvekst. Godtgjøringen framkom som høyere kapitalslit (avskrivninger) i totalkalkylen enn i gårdsregnskap (bygd på historisk kost). Det gjorde at resultatet kunne konsumeres uten å tære på den investerte kapitalens kjøpekraft.

Kapitalsaldoen for avskrivbare driftsmidler bygger nå på historisk investeringskostnad. Kapitalslit er beregnet ut fra disse saldoene og det føres nominelle renter. For ikke-avskrivbare driftsmidler som jord og grøfter, verdsettes disse også etter historisk kost på samme måte som tidligere. Siden beregningene både av kapitalslit og renter nå er nominelle, blir det ikke lenger regnet effekt av finansiering for gjeld knyttet til driftsmidler.

I Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter føres leiekostnader de aktive produsentene har til passive eiere av jord og melkekvoter som ikke har næringsinntekt fra jordbruk. Kostnader de betaler for innleid arbeidskraft som ikke defineres å være en del av brukerfamilien føres også. Dette i motsetning til sektorregnskapet (1 A) der en legger til grunn at alle jordbruksressurser som jordbruksareal og melkekvoter i Norge tilhører sektoren «jordbruk». Økonomiske transaksjoner innen sektoren, defineres der som intern omsetning fordi de ikke påvirker sektorens sluttresultat. Også i Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter vil det være interne transaksjoner mellom aktive jordbruksbedrifter som vi ikke fører, slik som kjøp og salg av grovfôr og maskintjenester.

Beregningen av jordbrukets bokførte kapital er i Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter fratrukket verdien av leid jord. Gjeld på bruk uten næringsinntekt (bortleide/forpaktede bruk) knyttet til jorda disse eier, er fratrukket i gjeldsmassen og reduserer rentekostnaden. Tilsvarende betraktninger gjøres også på andre områder, for å gjøre beregningsprinsippene konsistente, for eksempel leie/kjøp av melkekvoter.

For andre beregningsprinsipper nevnes at kjøp og salg av melkekvoter, føres nettokostnaden i administrasjon/omsetning som kostnad for sektoren. Korn, unntatt det som brukes som eget fôr, selges derimot ut av sektoren og kjøpes tilbake som kraftfôr, og framkommer dermed på både inntekts- og kostnadssiden. Restverdien av bygninger og maskiner på bruk som går ut av drift, trekkes ut av kapitalgrunnlaget. Det søkes konsistens mellom det som

inntekts- og kostnadsføres, det vil si inntekter/kostnader relateres til tilhørende kostnader/inntekter. Det medfører at en inntektsfører verdien av jordbrukets ressurser brukt utenfor jordbruket. For maskiner aktivert i, men brukt utenom jordbruket, inntektsføres for eksempel jordbruket for kapitalslitkostnadene knyttet til denne bruken.

Arbeidsforbruket som inngår i beregningen av «Årsresultatet pr årsverk», baserer seg på SSBs arbeidskraftsundersøkelser. I Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter er betalt leid arbeidstimer fra andre enn brukerfamilien trukket fra. Dette er arbeidstimer som er kostnadsført. Familiearbeid er definert på samme måte som i SSBs arbeidskraftsundersøkelse. Det inkluderer arbeid utført av bruker og ektefelle/partner, deres barn og foreldre og søsken. Alt familiearbeidet, lønnet eller ubetalt, inngår i de aktive jordbruksbedriftenes familieårsverk. Av familiearbeidet er 18 prosent betalt. Dette kan for eksempel være at avløsertilskuddet brukes til å lønne egne barn eller annen familie for å være avløser.

Ulikheter i prognosering:

På kostnadssiden prognoseres budsjettallene i Totalkalkylen ut ifra forventet volum- og prisvekst for hele året. Et unntak er kraftfôr hvor priser for norsk korn fra gjeldende avtale (pr. 1.7.23) legges til grunn. På inntektssiden ligger antatt produksjon til grunn for volumdelen. For prisene ligger gjeldende jordbruksavtale til grunn for målprisproduktene. For korn, melk, poteter og hagebruksprodukter vil det si at inntektene beregnes med utgangspunkt i målprisene pr. 1.7.2023. For kjøtt og egg er målprisene fjernet og styres via «planlagt gjennomsnittlig engrospris» (PGE) fastsatt av markedsregulator to ganger i året. Produsentprisene for kjøtt er basert på gjeldende PGE hvor det ikke er gjort forutsetninger om endring for andre halvår 2024. På grøntsidens tas det utgangspunkt i målprisene, men disse er i mindre grad bestemmende for prisene i denne sektoren. For varer som ikke omfattes av målpris prognoseres forventet prisvekst for hele året.

1.6 Utviklingen i resultatmål, arbeidsforbruket, areal, investeringer og husdyr

Tabell 1.3 Resultatmål i jordbruket pr. familieårsverk. 1 000 kr.

	Totalkalkyle for de aktive jordbruksbedriftene		
	Årsresultat	Jordbruks- fradrag	Sum
2011	213 300	33 700	247 000
2012	247 600	41 900	289 500
2013	236 600	42 000	278 600
2014	249 800	38 300	288 100
2015	286 700	39 200	325 900
2016	304 500	36 500	341 000
2017	300 100	37 200	337 300
2018	300 200	36 200	336 400
2019	277 900	33 000	310 900
2020	306 400	34 500	340 900
2021	323 400	35 300	358 700
2022	406 600	47 100	453 700
2023*	365 600	46 600	412 200
2024**	456 300	49 300	505 600

I tab. 1.4. nedenfor er vist Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftenes serie for antall jordbruksbedrifter og brukerfamilienes arbeidsforbruk. Antall jordbruksbedrifter er det samme som i sektorregnskapet (utredning 1 A), mens arbeidsforbruket er fratrukket det kostnadsførte leide arbeidet i denne utredningen.

Tabell 1.4 Beregnet totalt familiearbeidsforbruk og familieårsverk i jordbruket 2011–2025

År	Antall bedrifter	Timer pr. bedrift	Mill. timeverk	Timer pr. årsverk	Familie-årsverk	Prosent- endring
2011	45 612	1 517	69,2	1 845	37 500	
2012	44 794	1 505	67,4	1 845	36 550	-2,5
2013	43 726	1 489	65,2	1 845	35 300	-3,4
2014	43 022	1 492	64,2	1 845	34 800	-1,4
2015	42 018	1 507	63,3	1 845	34 300	-1,4
2016	41 121	1 519	62,5	1 845	33 850	-1,4
2017	40 338	1 505	60,7	1 845	32 900	-2,8
2018	39 678	1 525	60,5	1 845	32 800	-0,3
2019	39 090	1 506	58,9	1 845	31 900	-2,7
2020	38 713	1 511	58,5	1 845	31 700	-0,6
2021	38 079	1 541	58,7	1 845	31 800	0,3
2022	37 921	1 535	58,2	1 845	31 550	-0,8
2023*	37 626	1 547	58,2	1 845	31 550	0,0
2024**	37 365	1 546	57,7	1 845	31 300	-0,8
2025**	37 138	1 540	57,2	1 845	31 000	-1,0

1) Bruk >5 dekar

2) Bruk fra 0 dekar og oppover fra 1999, tidligere for bruk >5 dekar

Totalkalkylens serie for arbeidsforbruket er basert på SSBs arbeidsforbrukstallinger. I tabell 1.4 er utviklingen i det arbeidsforbruket for perioden 2011–2023 beregnet på grunnlag av SSBs tellinger fram til og med 2023. For 2023 viser tellingen at 13 prosent av familiearbeidet ble utført av andre familiemedlemmer enn bruker og ektefelle/partner.

Arbeidsforbruksregistreringene i SSBs fullstendige tellinger foretas normalt hvert tiende år. Registreringene er basert på oppgaver fra alle bedriftene i jordbruket og danner grunnlaget for arbeidsforbruket i Totalkalkylen. I mellomliggende år beregnes arbeidsforbruket med utgangspunkt i SSBs utvalgstillinger. Arbeidsforbruket i utvalgstillingene vil kunne ha en usikkerhet knyttet til metode for oppblåsing til totalnivå.

SSB gjennomførte de to siste fullstendige tellingene av arbeidsforbruket i jordbruket i 2010 og 2020. Utvalgstillinger/landbruksundersøkelser som er lagt til grunn for nemndas arbeidsforbruksserie mellom årene 2010 og 2020 og etter 2020, ble gjennomført for årene 2013, 2017 og 2023.

Selvstendig næringsdrivende inngår i SSBs tellinger, og fratrekkes arbeidsforbruket. Estimer for andel selvstendig næringsdrivende i mellomliggende år er beregnet med utgangspunkt i tellingene. Anslaget på selvstendig næringsdrivende i utvalgstillingen for 2017 var vesentlig høyere enn i andre tellingsår, og 2017 er ikke brukt som fastpunkt i beregningen for mellomliggende år.

Prognose for arbeidsforbruket i 2024 og 2025

Prognosene støtter seg på to modeller utviklet av sekretariatet. Modellene framskriver den relative endringen i årsverk basert på de siste tilgjengelige arbeidsforbrukstall fra SSB. Den ene modellen tar i tillegg inn budsjettmemndas anslag for utvikling av areal, husdyrhold og gårdsbruk. Utover disse utviklingstrekkene legger man til grunn at 2024 er normalår med hensyn på arbeidsforbruk. Statistisk sentralbyrå utførte en utvalgstilling med spørsmål om

arbeidsforbruk for 2023. Resultatene viste en lavere årlig nedgang i arbeidsforbruket enn det som var forutsatt i fjorårets beregninger. Framregning av utviklingen mellom de forrige tellingene gir en nedgang i arbeidsforbruket i 2024 på 0,8 prosent. For 2025 er det prognosert en nedgang i arbeidsforbruket på 1,0 prosent.

1.6.1 Volum- og prisindekser for Totalkalkylen

Endringene i volum- og prisindekser går fram tabell 1.16 og 1.17.

Tabell 1.16 Prisindekser, normaliserte. 2022 = 100

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*	2024**
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	63,49	65,12	66,56	68,95	71,87	74,65	76,83	100,00	98,51	98,51
Korn, erter og oljefrø	63,26	64,88	66,28	68,70	71,67	74,41	76,67	100,00	98,48	98,48
Sum salg av matpoteter	65,93	70,18	73,47	76,23	80,57	83,24	90,06	100,00	116,58	108,18
Poteter	70,22	72,62	75,44	77,77	81,64	84,93	90,84	100,00	114,25	115,55
Sum grønnsaker	71,34	74,32	78,34	79,85	83,75	87,35	93,83	100,00	106,14	106,38
Sum frukt	83,86	83,02	81,99	82,76	88,12	93,29	96,30	100,00	105,82	105,22
Sum hagebær	60,67	62,38	65,33	66,50	72,64	82,42	93,33	100,00	105,03	110,09
Sum blomster	82,95	87,80	84,15	87,21	84,18	89,48	91,69	100,00	102,96	108,05
Hagebruksprodukter	72,30	75,12	77,13	79,14	82,27	87,31	92,51	100,00	106,23	108,95
Sum planteprodukter	68,68	70,91	73,02	75,39	77,98	81,80	85,93	100,00	104,23	105,66
Sum kumelk	84,54	87,40	88,94	89,52	87,57	84,07	93,68	100,00	100,65	104,11
Sum geitmelk	84,64	87,58	89,05	89,73	87,78	84,26	93,80	100,00	100,65	104,24
Ku- og geitmelk	85,15	87,80	89,44	89,74	88,54	85,61	94,56	100,00	100,70	106,65
Sum storfe	80,46	82,54	83,99	82,19	78,68	82,16	89,52	100,00	102,76	97,47
Sum sau/lam	96,06	86,82	73,02	74,03	77,44	78,35	86,98	100,00	107,33	107,27
Sum gris	83,81	83,33	78,89	76,50	76,96	81,94	89,04	100,00	110,63	106,89
Sum fjørfeslakt	78,75	79,57	77,56	79,88	80,16	84,60	88,11	100,00	112,88	113,95
Kjøtt og fjørfeslakt	80,73	82,50	82,27	81,55	80,94	84,17	89,92	100,00	108,11	106,56
Egg	80,82	80,21	83,32	83,00	81,26	87,36	91,05	100,00	108,53	114,29
Sum birøkt	72,90	88,80	91,69	93,58	93,12	94,07	96,27	100,00	102,61	104,64
Sum husdyrprodukter	82,08	84,11	85,29	85,00	84,08	85,05	91,84	100,00	105,46	107,07
Sum plante- og husdyrprod.	77,77	79,86	81,34	81,90	82,10	83,99	89,93	100,00	105,06	106,61
Sum inntekter inkl. tilsk.	76,18	77,21	78,14	82,27	81,45	83,54	87,82	100,00	107,73	114,32
Sum handelsgjødsel	74,81	77,17	67,18	72,04	60,64	60,70	58,11	100,00	132,37	94,24
Kalk	79,84	81,62	82,42	81,92	86,59	89,84	92,06	100,00	109,32	113,69
Handelsgjødsel og kalk	76,03	78,48	68,98	73,54	63,26	63,61	61,08	100,00	130,79	95,97
Innkjøpt kraftfôr	77,83	78,38	79,49	80,93	81,20	83,54	85,29	100,00	107,47	105,50
Annet innkjøpt fôr	80,13	80,77	79,75	85,58	85,36	87,10	89,73	100,00	112,18	110,84
Sum innkjøpt fôr	77,89	78,43	79,43	81,20	81,44	83,74	85,54	100,00	107,74	105,80
Såfrø og planter	84,05	86,19	87,36	91,41	94,55	100,07	96,94	100,00	114,82	110,87
Sum energi og smøremidler	54,62	56,38	61,64	71,05	71,63	57,78	81,48	100,00	95,43	101,41
Sum andre kostn. v/pl.prod.	63,74	65,23	65,21	69,82	73,73	80,75	83,42	100,00	108,38	108,46
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	69,01	71,67	74,77	84,42	87,10	87,86	88,50	100,00	108,61	116,78
Andre kostnader	68,71	71,34	72,48	77,51	81,02	84,93	88,27	100,00	107,72	111,71
Sum vedlikehold	70,15	72,61	74,67	77,77	80,56	85,67	91,60	100,00	107,98	112,02
Sum ikke-varige prod.midler	71,08	72,84	73,86	78,04	78,67	79,39	84,79	100,00	108,22	106,75
Sum leasing av maskiner	79,39	81,65	83,35	85,95	92,87	91,86	93,87	100,00	114,14	123,57
Kapitalslit. Sum driftsb.	82,68	85,71	86,47	90,11	93,04	93,83	95,19	100,00	107,14	111,84
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	80,50	83,92	85,46	87,70	92,94	93,34	95,87	100,00	107,88	114,67
Kapitalslit	81,69	84,87	86,02	89,08	92,98	93,60	95,43	100,00	107,37	112,75
Sum kapitalkostnader	81,38	84,46	85,67	88,67	92,93	93,35	95,20	100,00	108,49	114,57
Sum kostnader	72,98	74,98	76,03	80,00	81,28	81,94	86,71	100,00	108,27	108,20

* Foreløpige tall. ** Budsjett.

Tabell 1.17 Volumindekser, normaliserte regnskaper. 2022 = 100

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*	2024**
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	92,28	92,35	95,11	92,32	94,87	96,25	98,10	100,00	101,22	101,81
Korn, ertre og oljefrø	91,39	92,03	93,95	91,95	94,73	95,95	97,51	100,00	100,44	101,63
Sum salg av matpoteter	96,71	94,62	97,71	89,71	93,67	101,33	104,09	100,00	98,07	99,35
Poteter	91,45	89,49	92,36	88,69	92,50	95,97	99,41	100,00	100,87	102,52
Sum grønnsaker	84,93	92,74	94,15	94,10	95,66	99,35	98,14	100,00	95,17	97,23
Sum frukt	72,97	75,33	77,88	81,16	86,43	91,80	96,22	100,00	103,23	106,74
Sum hagebær	143,98	142,41	138,41	134,07	128,97	121,14	110,16	100,00	93,32	92,31
Sum blomster	119,10	117,51	107,30	106,03	106,13	104,79	98,57	100,00	95,64	94,96
Hagebruksprodukter	97,47	101,92	100,22	99,72	100,59	102,24	99,33	100,00	95,51	96,77
Sum planteprodukter	94,66	97,13	97,17	94,98	97,48	99,05	98,48	100,00	98,05	99,32
Sum kumelk	105,93	105,01	103,09	104,96	102,14	103,29	105,28	100,00	95,68	99,29
Sum geitmelk	109,32	110,79	108,73	109,78	107,72	107,47	103,14	100,00	96,96	97,60
Ku- og geitmelk	105,98	105,09	103,17	105,02	102,21	103,35	105,25	100,00	95,69	99,27
Sum storfe	86,17	88,60	92,57	96,61	94,17	92,62	95,38	100,00	98,45	91,16
Sum sau/lam	108,85	110,68	116,84	114,83	103,42	104,58	103,77	100,00	96,53	94,35
Sum gris	101,10	103,39	103,04	103,10	99,31	98,87	101,22	100,00	99,11	96,90
Sum fjørfeslakt	81,63	86,04	87,83	85,15	92,77	92,89	100,61	100,00	102,21	105,10
Kjøtt og fjørfeslakt	92,12	94,69	97,27	98,57	96,50	95,75	98,86	100,00	99,24	96,00
Egg	91,83	93,03	95,07	97,09	100,26	100,45	100,31	100,00	100,66	100,85
Sum birøkt	53,13	64,81	70,95	77,69	93,71	94,10	95,94	100,00	90,78	105,33
Sum husdyrprodukter	97,50	98,87	99,05	100,67	98,78	98,90	101,33	100,00	97,92	97,48
Sum plante- og husdyrprod.	96,59	98,28	98,42	98,90	98,36	98,93	100,42	100,00	97,96	98,08
Sum inntekter inkl. tilsk.	98,61	100,01	99,11	98,79	99,17	99,63	100,83	100,00	98,20	97,58
Sum handelsgjødsel ¹⁾	99,17	98,91	95,87	99,51	127,03	127,07	129,75	100,00	115,48	101,22
Kalk	59,80	63,73	64,68	72,39	72,21	87,87	104,37	100,00	87,68	87,68
Handelsgjødsel og kalk	95,55	95,58	93,09	97,48	120,46	122,70	126,59	100,00	112,93	100,14
Innkjøpt kraftfôr	98,99	99,38	100,23	102,50	102,31	101,56	102,72	100,00	99,24	99,08
Annet innkjøpt fôr	98,56	95,49	103,33	154,09	109,72	99,14	106,40	100,00	103,06	102,16
Sum innkjøpt fôr	99,06	99,25	100,49	105,48	102,74	101,42	102,93	100,00	99,46	99,25
Såfrø og planter	83,64	90,27	90,93	94,08	91,59	94,13	103,08	100,00	93,77	98,18
Sum energi og smøremidler	94,58	94,31	95,12	94,60	95,92	97,05	100,15	100,00	100,53	99,96
Sum andre kostn. v/pl.prod.	111,54	110,33	105,31	101,73	99,86	100,44	108,25	100,00	93,33	100,16
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	110,31	110,95	110,94	109,30	105,70	105,34	109,57	100,00	99,88	98,21
Andre kostnader	110,87	110,67	108,99	105,91	103,42	103,37	107,99	100,00	97,40	98,76
Sum vedlikehold	104,09	105,41	104,10	105,57	104,09	107,26	107,21	100,00	96,54	97,47
Sum ikke-varige prod.midler	100,76	101,31	101,10	102,85	102,83	103,33	106,07	100,00	99,65	99,05
Sum leasing av maskiner	59,01	61,33	65,44	69,21	70,75	76,29	79,82	100,00	102,10	104,33
Kapitalslit. Sum driftsb.	86,76	88,15	92,82	93,38	94,13	97,45	100,64	100,00	95,83	93,89
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	116,16	112,02	110,67	108,56	103,15	103,55	101,46	100,00	94,78	90,13
Kapitalslit	98,72	97,90	100,08	99,53	97,84	100,03	101,11	100,00	95,44	92,60
Sum kapitalkostnader	92,42	92,09	94,58	94,70	93,52	96,24	97,71	100,00	96,54	94,57
Sum kostnader	99,07	99,44	99,81	101,21	100,94	101,93	104,40	100,00	99,06	98,18

* Foreløpige tall. ** Budsjett.

1.) Handelsgjødsel er påvirket av hamstring/forskyving av gjødselåret fra 2022 til 2023

1.7 Prisstigning i budsjettåret

SSBs prognose pr. 10 mars i rapport 1/2024 «Konjunkturtendensene» på 4,0 prosent er lagt til grunn for budsjettåret 2024.

1.8 Rente på lånt kapital

1.8.1 Årets beregning

Beregningene bygger på data for samlede gjeld og rentekostnader fra skattestatistikken, sist for året 2022. Gjelda var 77,5 milliarder kroner og rentene var 2,47 milliarder kroner dette året. Fra dette er trukket gjeld og renter knyttet til bortleide bruk på henholdsvis 2,4 milliarder kroner i gjeld og 70,4 mill. kr i renter. Det gir en rente på 3,20 prosent. Dataene er basert på oppgaver fra jordbruksbedrifter som søker produksjonstilskudd. Gjelden for 2023 og 2024 er stipulert utifra investeringsutviklingen mens renta er regnet fram med rentestatistikk og renteanslag fra SSB. Det er brukt den absolutte differansen mellom andre lån i 2022 og SSBs lånerente og framregnet andre lån med den absolutte økningen i rentestatistikken hos SSB.

Tabell 1.18 viser rentekostnadene for årene 2021 – 2024 og at denne har endret seg til dels betydelig disse årene.

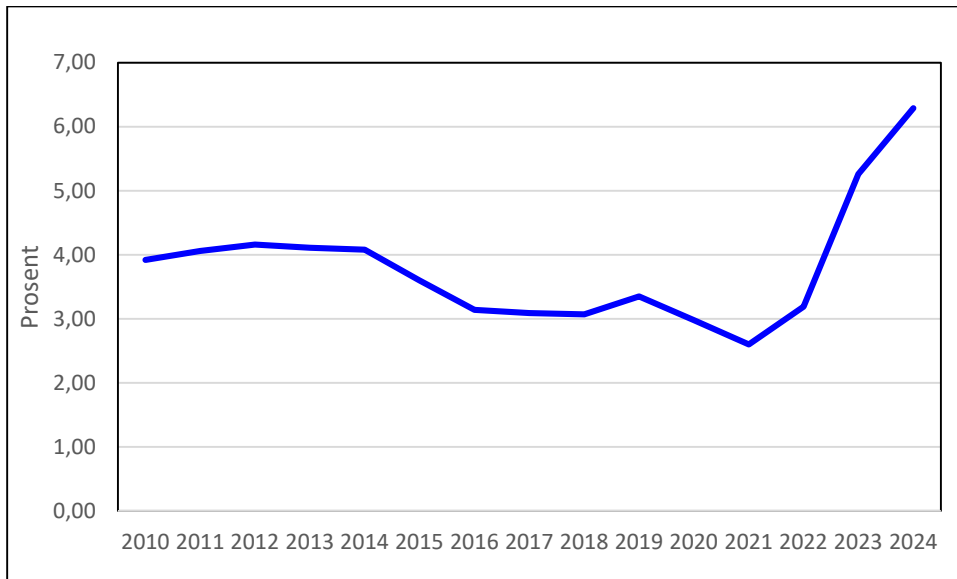
Tabell 1.18 Nominelle rentekostnader på lånt kapital. Mill. kroner og prosent

	Gjeld (Mill. kr)	Rentepercent	Renter (1000 kr)
2011	47 269	4,06	1 919 114
2012	49 854	4,16	2 073 925
2013	52 269	4,11	2 148 260
2014	54 320	4,08	2 216 252
2015	56 470	3,60	2 032 913
2016	58 914	3,14	1 849 902
2017	62 465	3,09	1 930 165
2018	65 466	3,07	2 009 800
2019	68 302	3,35	2 288 103
2020	70 831	2,98	2 110 774
2021	73 399	2,61	1 915 714
2022	75 028	3,20	2 400 896
2023*	76 503	5,27	4 031 708
2024**	78 143	6,29	4 915 195

* Foreløpige tall. ** Budsjett.

Samlet jordbruksgjeld var i 2023 på 76,5 milliarder kroner. Ett prosentpoengs endring i jordbrukets realrente vil derved ha endret kostnaden med 765 millioner kroner.

Figur 1.1 viser renteutviklingen de siste årene.

Figur 1.1 Renteutviklingen i registrert regnskap. Prosent

1.9 Totalkalkylen og skatt

Tabell 1.19 Virkningen av jordbruksfradraget for det aktive jordbruket.

Jordbruket samlet	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Effektivt jordbruksfradrag, mill. kr	2 873	3 322	3 212	3 027	3 056	2 932	3 041
Spart skatt, mill. kr	804	930	899	817	825	733	730
Tilsvarende inntektsverdi før skatt, mill. kr	1 263	1 532	1 482	1 333	1 346	1 234	1 223
Antall familieårsverk	37 500	36 550	35 300	34 800	34 300	33 850	32 900
Inntektseffekt per familieårsverk, kr	33 700	41 900	42 000	38 300	39 200	36 500	37 200
Utnyttelsesgrad	44 %	45 %	44 %	42 %	44 %	43 %	45 %
Driftsoverskudd - registrert (A)	13 635	14 521	14 239	15 638	16 806	17 395	16 265
Driftsoverskudd - aktive bruk (B)	13 895	15 149	14 777	15 152	16 302	16 670	16 320
Korrigeringsfaktor (B/A)	1,019	1,043	1,038	0,969	0,970	0,958	1,003
Antall jordbruksbedrifter	45 612	44 794	43 726	43 022	42 018	41 121	40 338
Endring i antall jordbruksbedrifter, prosent fra 2022							
Driftsoverskudd - per jordbruksbedrift	304 635	338 193	337 945	352 192	387 977	405 389	404 581

Jordbruket samlet	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Effektivt jordbruksfradrag, mill. kr	3 087	2 872	2 984	3 074	4 072	4 031	4 229
Spart skatt, mill. kr	710	632	656	676	896	887	930
Tilsvarende inntektsverdi før skatt, mill. kr	1 187	1 053	1 094	1 124	1 486	1 471	1 543
Antall familieårsverk	32 800	31 900	31 700	31 800	31 550	31 550	31 300
Inntektseffekt per familieårsverk, kr	36 200	33 000	34 500	35 300	47 100	46 600	49 300
Utnyttelsesgrad	47 %	44 %	40 %	42 %	55 %	55 %	58 %
Driftsoverskudd - registrert (A)	15 905	16 005	17 613	17 777	15 700	16 049	19 795
Driftsoverskudd - aktive bruk (B)	16 649	15 958	16 829	17 292	15 230	15 569	19 203
Korrigeringsfaktor (B/A)	1,047	0,997	0,955	0,973	0,970		
Antall jordbruksbedrifter	39 678	39 090	38 713	38 079	37 921	37 626	37 365
Endring i antall jordbruksbedrifter, prosent fra 2022						-0,78 %	-1,47 %
Driftsoverskudd - per jordbruksbedrift	419 603	408 237	434 712	454 109	401 624	413 783	513 930
Endring i driftsoverskudd per jordbruksbedrift, prosent fra 2022						3,03 %	27,96 %

1.9.1 Forklaring av beregningene

I tabellen ovenfor er det korrigert for at færre jordbruksbedrifter vil nyte godt av jordbruksfradraget i 2023 (og 2024) som følge av den årlige nedgangen i antall jordbruksbedrifter. Det er også korrigert for at driftsoverskuddet per jordbruksbedrift i gjennomsnitt er beregnet å øke fra 2022 til 2023 og øke videre til 2024. Skattemeldingsdataene for 2022 viste at om lag 29 prosent av jordbruksbedriftene hadde over 361 421 kroner i jordbruksinntekt, og om fradragintervallene var uendret ville de ikke oppnå økt jordbruksfradrag ved en inntektsøkning til 2023 og 2024. I 2022 hadde 32 prosent av dem som ellers kunne oppnådd jordbruksfradrag, ikke fradrag fordi jordbruksdriften gikk med underskudd eller ikke ville ha nytte av jordbruksfradraget fordi de hadde nok andre

fradrag. Totalt hadde om lag 39 prosent av jordbruksbedriftene en jordbruksinntekt mellom 1 og 361 421 kroner, og de fleste av disse vil oppnå en effekt på 38 prosent. Om lag 25 prosent av en inntektsøkning per jordbruksbedrift vil gi grunnlag for økt fradrag i 2022.

1.10 Budsjettering av tilskudd

I Totalkalkylen brukes statsbudsjettet ved budsjettering av direkte tilskudd (overførbare tilskudd). For pristilskuddene benyttes Landbruksdirektoratets forbruksprognoser for utbetalinger. Investeringsstilskudd inntektsføres, og investeringsbeløpet reduseres ikke slik som i skatteregnskapene. Det er utbetalingene fra landbrukets utviklingsfond som føres, ikke bevilgningene til fondet. Tilskudd ved produksjonssvikt føres i prinsippet på skadeåret, men normaliseres over 14 år i Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftene.

2 Sammendrag av utviklingen for de aktive jordbruksbedriftene fra 2018 til budsjett 2024

Tabell 2.1 viser utviklingen i årsresultat i jordbruk etter normaliserte regnskaper for de aktive jordbruksbedriftene fra 2018 til 2024. Tabellen viser også endringen i årsresultat pr. familieårsverk fra år til år.

Tabell 2.1. Utviklingen i årsresultat totalt og pr. familieårsverk på de aktive jordbruksbedriftene. Normaliserte regnskap og budsjett

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Årsresultat, mill. kr	9 846	8 864	9 711	10 283	12 827	11 534	14 283
Antall 1000 familieårsverk i jordbruket	32,80	31,90	31,70	31,80	31,55	31,55	31,30
Årsresultat pr. familieårsverk. 1000 kr	300	278	306	323	407	366	456
Endring fra foregående år, 1000 kr		-22	28	17	83	-41	91

Endringen i årsresultat pr. familieårsverk fra år til år er en kombinert effekt av 1) utviklingen i det totale årsresultat for hele jordbruket og 2) utviklingen i antall familieårsverk i jordbruket. I tabell 2.2 er den kombinerte endringen fra år til år splittet på disse to komponentene og i tabell 2.3 vises utslaget av endring i totalt årsresultat pr. familieårsverk splittet i grupper av inntekter og kostnader.

Tabell 2.2. Endringen fra år til år i årsresultat pr. familieårsverk i jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett. 1000 kroner

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Endring fra foregående år	0	-22	28	17	83	-41	91
Herav utslag av endring i antall familieårsverk		8	2	-1	3	0	4
Herav endring uten endring i familieårsverkstall		-30	27	18	80	-41	87

I kapittel 3 beskrives utviklingen i mer i detalj for de siste årene.

Tabell 2.3. Utslag av endringer fra år til år i grupper av inntekter og kostnader, regnet pr. familieårsverk^{1) 2)} i det aktive jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett. 1000 kroner

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sum planteprodukter		19	21	15	66	5	16
Sum husdyrprodukter		-22	9	78	61	29	10
Arbeids- og kjøreinntekter		1	-1	1	1	1	0
Buskapsverdi		7	5	0	-7	-11	7
Medlemsbonus og leieinntekter		-3	-2	3	4	-2	-2
Direkte tilskudd		-12	12	0	82	78	79
Sum ikke-varige kostnader		-6	-11	-74	-97	-75	23
Leiekostnader		0	-8	-1	1	-4	-8
Kapitalslit og leasing av maskiner		-6	-6	-7	-16	-11	-8
Rente på lånt kapital		-9	7	5	-15	-52	-28
		-31	27	18	81	-41	88
Endring i ant. familieårsverk		8	2	-1	3	0	4
Sum endring		-23	29	17	84	-41	91

¹⁾ Utslagene er beregnet med forutsetning om samme årsverkstall som i foregående år

²⁾ Ved økning i kostnader er det brukt negative tall i tabellen for å markere at dette har negativ effekt på årsresultat

Fra 2023 til 2024 er det budsjettert en økning i årsresultat på 91 000 kr pr.familieårsverk. Direkte tilskudd øker med 79 000 kr/årsverk, men ikke-varige kostnader ble redusert med 23 000 kr/familieårsverk der fall i handelsgjødselpriser bidro mest. Rentekostnaden øker til sammen med 28 000 kr/familieårsverk som dermed spiser opp hele økningen i markedsinntekter og pristilskudd som var på 26 000 kr/årsverk med melk som viktigste bidragsyter. Redusert antall familieårsverk øker inntekten isolert sett med 4 000 kr/familieårsverk.

Fra 2022 til 2023 er det en reduksjon i årsresultat på 41 000 kr pr. familieårsverk. Direkte tilskudd øker med 78 000 kr/familieårsverk, men ikke-varige kostnader øker med 75 000 kr/familieårsverk der økte handelsgjødselpriser bidrar mest. Også kapital slit, leasing og rente øker til sammen med 67 000 kr/familieårsverk som dermed spiser opp hele økningen i markedsinntekter og pristilskudd som var på 34 000 kr/familieårsverk med kjøtt som viktigste bidragsyter. Antall familieårsverk var uendret de to årene.

Fra 2021 til 2022 er det en økning i årsresultat på 84 000 kr pr. familieårsverk. Det var kraftig økning i kostnader til gjødsel, energi og kraftfôr som forklarer at ikke-varige kostnader isolert sett bidro til en nedgang på 97 000 kr. Økningen i direkte tilskudd på 82 000 kr blant annet som kompensasjon for kostnadsøkning, veier opp for mye av de økte kostnadene. I tillegg kom prisøkninger på inntektssiden som viktige bidrag til at plante- og husdyrinntektene økte med 127 000 kr/årsverk. Redusert antall familieårsverk øker inntekten isolert sett med 3 000 kr/årsverk.

Fra 2020 til 2021 var det en økning i årsresultat på 17 000 kr pr. familieårsverk. Prisøkning på kjøtt samt salg av melkekvoter bidro til økte inntektene i husdyrproduksjonen med 78 000 kr. Økte energikostnader og «andre kostnader» samt byggeprisøkning, økte imidlertid ikke-varige kostnader med 74 000 kr. Reduksjon i renta reduserte kostnadene med 5 000 kr. Økt familiearbeidsforbruk etter pandemien gjør at familieårsverksinntekten isolert sett reduseres med 1 000 kr pr. familieårsverk.

Fra 2019 til 2020 økte vederlaget til arbeid og egenkapital med 29 000 kr. Her spiller økte inntekter fra plante- og husdyrproduksjonen mye inn mens det var en moderat kostnadsvekst. Redusert antall familieårsverk øker inntekten isolert sett med 2 000 kr per familieårsverk.

Fra 2018 til 2019 sank vederlaget til arbeid og egenkapital med 23 000 kr. Samlet sett ble plante- og husdyrinntektene redusert med 3 000 kroner pr. familieårsverk mens direkte tilskudd sank med 12 000 kroner per familieårsverk. Renta økte med 9 000 kr per familieårsverk.

3 Tall for det aktive jordbruket for perioden 2021 – 2024

Tabell 3.1. Sammenligning av årene 2021-2024. Mill. kroner ¹⁾

	2021	2022	Endring 2021-22	2023	Endring 2022-23	2024	Endring 2023-24
Korn, erter og oljefrø	3 936	5 264	1 328	5 207	-57	5 269	62
Poteter	1 010	1 118	108	1 226	108	1 325	99
Hagebruksprodukter	6 039	6 572	533	6 594	22	6 929	335
Andre planteprodukter	419	521	102	608	87	619	11
Sum planteprodukter	11 403	13 476	2 073	13 635	159	14 142	507
Melk	10 115	10 163	48	9 794	-369	10 760	966
Kjøtt	14 007	15 755	1 748	16 904	1 149	16 117	-787
Egg	1 282	1 404	122	1 534	130	1 618	84
Ull	105	100	-5	101	1	98	-3
Andre husdyrproduksjoner	304	317	13	312	-5	357	45
Sum husdyrprodukter	25 814	27 739	1 925	28 646	907	28 951	305
Sum plante- og husdyrprodukter	37 218	41 215	3 997	42 281	1 066	43 093	812
Kjøreinntekter m.v.	622	651	29	676	25	688	12
Arbeidsinntekter ved invest.	217	235	18	232	-3	212	-20
Sum andre inntekter	839	886	47	907	21	900	-7
Endringer i buskapsverdien	140	-96	-236	-429	-333	-218	211
Medlemsbonus	224	352	128	288	-64	211	-77
Jordleie	40	41	1	47	6	52	5
Sum produksjonsinntekter	38 461	42 398	3 937	43 094	696	44 038	944
Direkte tilskudd	12 079	14 670	2 591	17 146	2 476	19 633	2 487
Sum inntekter inklusive tilskudd	50 540	57 068	6 528	60 240	3 172	63 672	3 432
Handelsgjødsel og kalk	1 924	2 488	564	3 688	1 200	2 403	-1 285
Innkjøpt kraftfôr	8 185	9 342	1 157	9 963	621	9 765	-198
Annet innkjøpt fôr	521	546	25	631	85	618	-13
Såfrø og planter	1 336	1 337	1	1 440	103	1 455	15
Energi og smøremidler	3 793	4 648	855	4 459	-189	4 712	253
Andre kostnader	6 250	6 556	306	6 893	337	7 253	360
Vedlikehold	4 699	4 842	143	5 061	219	5 224	163
Ikke-varige prod.midler (kostnader)	26 708	29 759	3 051	32 135	2 376	31 430	-705
Jord- og kvoteleie	976	987	11	1 008	21	1 030	22
Leid arbeid	4 113	4 061	-52	4 165	104	4 390	225
Leasing av maskiner	847	1 130	283	1 317	187	1 456	139
Kapitalslit	5 694	5 901	207	6 047	146	6 162	115
Sum kapitalkostnader	6 540	7 031	491	7 364	333	7 618	254
Sum kostnader	38 337	41 838	3 501	44 672	2 834	44 468	-204
Driftsresultat	12 203	15 230	3 027	15 569	339	19 203	3 634
Rente lånt kapital	1 920	2 403	483	4 035	1 632	4 920	885
Årsresultat	10 283	12 827	2 544	11 534	-1 293	14 283	2 749

¹⁾ Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteliggingen

3.1 Utviklingen fra år til år ifølge beregningene i 2024

Kommentarene og forklaringene nedenfor er knyttet til de registrerte regnskapene. Kun endringer med beløp over 100 mill. kr. er omtalt.

3.1.1 Forklaring til de største endringene fra 2022 til 2023

Poteter

- Økning på 108 mill. kr
- Hovedforklaringen var en prisøkning på 8,2 prosent.

Melk

- Nedgang på 369 mill. kr
- Dette skyldtes redusert meierileveranse med 63 mill. liter.

Kjøtt

- Økning på 1 149 mill. kr
- Produksjonen var omtrent uendret samlet sett. En gjennomsnittlig prisøkning på 7,1 prosent bidro til en verdiøkning på nær 1 mrd. kr. Prisøkningen på fjørfeslakt var 13 prosent, for gris 10,6 prosent, sau og lam 7,3 prosent mens storfe økte 2,8 prosent. I tillegg kom økninger i kvalitetstilskudd storfe og tilskudd lam- og kjeslakt på 117 og 34 mill. kr.

Egg

- Økning på 130 mill. kr
- Prisøkning på 10,5 prosent. Produksjonsregulerende tiltak ga i sum en nedgang på 17 mill. kr.

Endring av buskapsverdi

- Reduksjon på 333 mill. kr
- Dette skyldtes nedgang i husdyrbestandene av firbeinte dyr. Reduksjon i storfebestanden i 2023 betydde mest, men det var også reduksjon i svinebestanden.

Direkte tilskudd

- Økning på 2 476 mill. kr
- Det var økninger på mange tilskuddsposter avtalt i jordbruksoppgjøret 2022 som kom til utbetaling i 2023. Areal og kulturlandskapstilskuddet økte 486 mill. kroner. Husdyrtilskudd økte 422 mill. kroner. Driftstilskudd i melkeproduksjonen økte 721 mill. kroner. For produksjonstilskuddene skyldtes økningen økte satser per dekar og dyr.

Handelsgjødsel og kalk

- Økning på 1 200 mill. kr
- Prisvekst på gjødsel på 41 prosent kombinert med en forbruksøkning på 9 prosent er årsaken til økningen.

Innkjøpt kraftfôr

- Økning på 621 mill. kr
- Dette skyldes en prisøkning på 7,5 prosent.

Energi og smøremidler

- Nedgang på 189 mill. kr
- En redusert dieselkostnad på 261 mill. kr. pga. prisnedgang på 11,6 prosent er hovedårsaken til nedgangen. Prisøkning på elektrisitet på 2,3 prosent motvirker dette og gir en kostnadsøkning på ca. 50 mill. kr.

Andre kostnader

- Økning på 337 mill. kr
- Dette er sumvirkningen av økninger og reduksjoner på mange ulike poster, men hvor økte kostnader til husdyrproduksjon og administrasjon betyr mye.

Vedlikehold

- Økning på 219 mill. kr
- Viktigste bidragsyter er prisvekst på 12 prosent på maskinvedlikehold mens prisvekst bygningsvedlikehold var på 4,4 prosent.

Leid arbeid

- Økning på 104 mill. kr
- Dette skyldtes lønnsøkning

Leasing

- Økning på 187 mill. kr
- Skyldtes økt kapitalslit pga. økning i inngåtte leasingkontrakter og økt rentenivå fra 4,25 til 6,24 prosent.

Kapitalslit

- Økning på 146 mill. kr
- Økningen er virkning av økte investeringer over tid, spesielt for bygninger og maskiner og redskaper.

Rente på lånt kapital

- Økning på 1 632 mill. kr
- Dette skyldes en økning i rentenivået på ca. 65 prosent.

3.1.2 Forklaring til de største endringene fra 2023 til 2024

Hagebruksprodukter

- Økning på 335 mill. kr.
- Økningen kommer på alle vekstene, hovedsakelig pga. økte priser og at distriktstilskuddet øker med 74 mill. kr.
- Grønnsaker øker med 162 mill. kroner etter en prisvekst på 2,0 prosent.
- Blomster er budsjettert å øke med 56 mill. kroner.

Melk

- Økning på 966 mill. kr
- Dette skyldes både økt meierileveranse og økt pris og at distriktstilskuddet øker med 307 mill. kr.

Kjøtt

- Nedgang på 787 mill. kr
- Prisnedgang på 3,9 prosent for alt kjøtt, bla. pga. økt omsetningsavgift, forklarer mesteparten av nedgangen. Prisnedgangen er 5,2 prosent for storfe, 0,1 prosent for sau/lam og 3,4 prosent for svinekjøtt. For fjørfeslakt er det en prisøkning på 0,9 prosent.

Endring i buskapsverdien

- Økning på 211 mill. kr
- Husdyrbestandene reduseres og mest for storfe, men reduksjonene er mindre enn året før. Her måles endring i endringene.

Direkte tilskudd

- Økning på 2 487 mill. kr
- Det er økninger på alle tilskuddsposter pga. jordbruksoppgjøret 2023 som utbetales i 2024. De vesentligste økningene gjelder direktetilskuddene med 1 962 mill. kr. pga. satsøkninger. Av dette utgjør husdyrtilskudd 663 mill. kroner og beitetilskudd 544 mill. kroner.

Handelsgjødsel og kalk

- Nedgang på 1 285 mill. kr
- Dette skyldes nedgang i prisene på 30 prosent og en nedgang i forbruket 11 prosent. Forbruksnedgang kan skyldes en ny «normal» og økt bevissthet om gjødselbruk pga. høyere priser tidligere..

Innkjøpt kraftfôr

- Nedgang på 198 mill. kr
- Hovedsakelig skyldes nedgangen litt lavere priser.

Energi og smøremidler

- Økning på 253 mill. kr
- Hovedforklaring er høyere diesel- og elektrisitetspris.

Andre kostnader

- Økning på 360 mill. kr
- Dette er sumvirkningen av økninger og reduksjoner på mange ulike poster, men hvor økte kostnader i både plante- og husdyrproduksjon, eks. plantevernmidler, men også administrasjon utgjør store deler.

Vedlikehold

- Økning på 163 mill. kr
- Volumet er omtrent uendret, men prisene øker 4 – 5 prosent.

Leid arbeid

- Økning på 225 mill. kr
- Dette skyldes lønnsøkning

Leasing

- Økning på 139 mill. kr
- Økning i inngåtte leasingkontrakter over tid gir økt kapitalslit samtidig som økt rentenivå fra 6,24 til 6,95 prosent øker rentekostnaden.

Kapitalslit

- Økning på 115 mill. kr
- Økningen er virkning av økte investeringer over tid, spesielt for bygninger og maskiner og redskaper.

Rente lånt kapital

- Økning på 885 mill. kr
- Høyere rente enn året før, opp fra 5,27 til 6,30 prosent, forklarer det aller meste av økningen.

4 Sammenligning med fjorårets beregninger

Tabell 4.1. Sammenligning mellom resultater som er beregnet for 2022 og 2023. Normaliserte regnskaper. Mill. Kroner¹

	Året 2022			Året 2023		
	Utført 2023	Utført 2024	Differanse	Utført 2023	Utført 2024	Differanse
Korn, ertre og oljefrø	5 386	5 264	-122	5 315	5 207	-108
Poteter	1 101	1 118	17	1 149	1 226	77
Hagebruksprodukter	6 337	6 572	235	7 226	6 594	-632
Andre planteproduksjoner	522	521	-1	547	608	61
Sum planteprod.	13 346	13 475	129	14 237	13 635	-602
Melk	9 729	10 163	434	9 513	9 794	281
Kjøtt	15 755	15 755	0	16 931	16 904	-27
Egg	1 407	1 404	-3	1 520	1 534	14
Ull	100	100	0	100	101	1
Andre husdyrproduksjoner	318	317	-1	342	312	-30
Sum husdyrprod.	27 309	27 739	430	28 406	28 645	239
Sum pl.- og husdyrpr.	40 655	41 214	559	42 643	42 280	-363
Kjøreinntekter m.v.	654	651	-3	676	676	0
Arbeidsinntekter ved invest.	232	235	3	225	232	7
Sum andre inntekter	886	886	0	901	908	7
Endringer i buskapsverdien	-119	-96	23	-268	-429	-161
Medlemsbonus	288	352	64	211	288	77
Jordleie	0	41	41	0	47	47
Sum produksjonsinntekter	41 710	42 356	646	43 487	43 047	-440
Direkte tilskudd	14 671	14 670	-1	17 280	17 146	-134
Sum inntekter	56 381	57 026	645	60 767	60 193	-574
Handelsgjødsel og kalk	2 460	2 488	28	3 431	3 688	257
Innkjøpt kraftfôr	9 378	9 342	-36	9 913	9 963	50
Annet innkjøpt fôr	551	546	-5	587	631	44
Såfrø og planter	1 341	1 337	-4	1 416	1 440	24
Energi og smøremidler	4 584	4 648	64	4 357	4 459	102
Andre kostnader	6 697	6 556	-141	7 207	6 893	-314
Vedlikehold	4 875	4 842	-33	5 066	5 061	-5
Sum ikke-varige prod.midler	29 886	29 759	-127	31 977	32 135	158
Jord- og kvoteleie	0	987	987	0	1 008	1 008
Leid arbeid	0	4 061	4 061	0	4 165	4 165
Leasing av maskiner	1 047	1 130	83	1 169	1 317	148
Kapitalslit	7 762	5 901	-1 861	8 157	6 047	-2 110
Sum kapitalkostnader	8 809	7 031	-1 778	9 326	7 364	-1 962
Sum kostnader	38 695	41 838	3 143	41 303	44 672	3 369
Driftsresultat	17 686	15 188	-2 498	19 464	15 521	-3 943
Rente lånt kapital	-25	2 403	2 428	705	4 035	3 330
Årsresultat	17 711	12 785	-4 926	18 759	11 486	-7 273

¹ Utført 2023 vil si etter jordbruksavtale i 2023

4.1 Året 2022

Nedenfor er det foretatt en nærmere sammenligning av fjorårets foreløpige regnskap for 2022 og årets reviderte regnskapstall for det samme året. Se også tabell 4.1. Formålet er stikkordsmessig å kommentere årsakene til forskjeller for 2022 fra fjorårets til årets beregning. Normalt vil en finne mindre forskjell mellom regnskapsår. Kun beløp over 100 mill. kr. omtales.

Årsresultatet er 4 926 mill. kr. lavere enn beregnet i 2023. Hovedårsaken til dette er endringene som følger av at beregningene nå gjøres for de aktive jordbruksbedriftene etter prinsipper beskrevet i innledningen. Det vil si endret beregning av kapitalkostnader (kapitalslit og rente) samt kostnadsføring av jord- og kvoteleie og leid arbeid.

Korn, erter og oljefrø

Nedgang på 122 mill. kr. Dette skyldes lavere normalårsavlinger enn ved beregningen i fjor.

Hagebruksprodukter

En økning på 235 mill. kroner. Innen hagebruksprodukter ligger grønnsaker (inkludert veksthus), frukt, bær, urter, blomster og tilskudd. Økningen skyldes i hovedsak større volumer av salat i veksthus.

Melk

Økning på 434 mill. kr. Dette skyldes at etterbetalinger er flyttet fra opptjeningsår til utbetalingsår.

Andre kostnader

En nedgang på 141 mill. kroner. Nedgangen er en sumvirkning av opp- og nedgang for flere poster.

Jord- og kvoteleie

Kostnaden framstår som økning, men skyldes at posten er ny av året jf. innledningen.

Leid arbeid

Kostnaden framstår som økning, men skyldes at posten er ny av året jf. innledningen.

Kapitalslit

En reduksjon på 1 861 mill. kroner. Dette følger av at kapitalslitet fra i år beregnes med utgangspunkt i historisk kost verdier av kapitalen mot tidligere prisjustert kapital.

Rente på lånt kapital

En økning på 2 428 mill. kroner. Dette følger av at renten fra i år beregnes som nominell rente mot realrente i fjor.

4.2 Året 2023

I dette avsnittet er det foretatt en sammenligning av fjorårets budsjetterte tall for 2023 og årets foreløpige regnskapstall for det samme året, se tabell 4.1. Normalt vil en finne relativt store avvik når en sammenlikner budsjettet for et år med regnskapet for det samme. For planteproduksjonene budsjetteres det for eksempel med normalårsavlinger mens en i regnskapsåret benytter de faktiske avlingene. I år kommer dessuten endringene som følger av beregningene som nå gjøres for de aktive jordbruksbedriftene. Dvs. endret beregning av kapitalkostnader (kapitalslit og rente) samt kostnadsføring av jord- og kvoteleie og leid arbeid.

Av tabellen ser en at samlet årsresultat er 7 273 millioner kroner lavere enn i fjorårets beregning.

Korn, erter og oljefrø

En nedgang på 108 mill. kroner. Dette skyldtes lavere normalårsavlinger i år enn ifjor.

Hagebruksprodukter

En reduksjon på 632 mill. kroner. Av dette skyldtes en feilføring i Totalkalkylepublikasjonen på 366 mill. kr. ved jordbruksoppjøret i 2023, slik at den reelle nedgangen var på 266 mill. kr. Det er spesielt volumet av grønnsaker på friland som har vist seg å være lavere enn antatt ved fjorårets beregning.

Melk

Inntektene er beregnet 281 mill. kroner høyere. Dette skyldes høyere pris enn budsjettert selv etter endring av tidspunkt for inntektsføring av etterbetalinger som isolert sett reduserte prisøkningen sammenlignet med i sektorregnskapet (1A).

Endring i buskapsverdi

Inntektene er beregnet 161 mill. kroner lavere. Dette skyldes større nedgang i storfebestanden enn forventet.

Direkte tilskudd

Utbetalingene ble 134 mill. kroner lavere enn prognosert. Dette skyldes at fondsutbetalingene ble 163 mill. kr. lavere.

Handelsgjødsel og kalk

Kostnadene ble 257 mill. kroner høyere enn budsjettert. Det var det omsatte volumet som ble større enn budsjettert, og som trakk opp kostnaden målt mot budsjett. Dette til tross for at gjennomsnittsprisen ble marginalt lavere enn budsjettert.

Energi og smøremidler

Kostnadene ble 102 mill. kroner høyere enn budsjettert i fjor. Dette skyldes litt høyere dieselpriiser og litt høyere el-forbruk i veksthus.

Andre kostnader

Posten er 314 mill. kr. lavere enn budsjettert i fjor. Dette skyldes bla. lavere kostnader til plast, emballasje i hagebruket og kostnader i husdyrholdet.

Jord- og kvoteleie

Økning på 1 008 mill. kr. Økningen skyldes at posten er ny fra i år.

Leid arbeid

Økning på 4 165 mill. kr. Kostnaden framstår som økning, men skyldes at posten er ny av året jf. innledningen.

Kapitalslit

En reduksjon på 2 110 mill. kroner. Dette følger av at kapitalslitet fra i år beregnes med utgangspunkt i historisk kost verdier av kapitalen mot tidligere prisjustert kapital.

Rente på lånt kapital

En økning på 3 330 mill. kroner. Dette følger av at renten fra i år beregnes som nominell rente mot realrente i fjor.

5 Normalisering i Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftene

5.1 Innledning

Normaliserte regnskaper bygger på de registrerte tallene i totalregnskapet for jordbruket. De normaliserte regnskapene er utarbeidet av to grunner:

- For å gi grunnlag for beregninger over utviklingen i produksjon og produktivitet i jordbruket. Disse beregningene er basert på mengdeindekser.
- For å få utjevnet de inntektssvingningene som har årsak i avlingsvariasjoner.

I prinsippet skal normaliserte regnskaper være bygd opp på samme måte som sektorregnskapet, men de enkelte tallseriene skal være justert til de forhold som en kan anta vil rå under et normalår. I praksis er dette en såpass omfattende oppgave at normaliseringen er avgrenset til et mindre antall poster. Det gjelder de postene som har størst betydning for inntektsvariasjoner, og de som påvirker produktivitetsberegningene på en uheldig måte.

Hvert år utarbeides det en serie som strekker seg over 13 regnskapsår pluss budsjettåret.

5.2 Bakgrunn og framgangsmåte

Det økonomiske resultat i jordbruket svinger tilfeldig fra år til år bl.a. på grunn av svingninger i avlingene pr dekar. Disse svingningene kan først og fremst føres tilbake til variasjoner i temperatur og nedbør i det enkelte år. Svingningene i avlingene pr. dekar virker i sin tur inn på prisene, og da først og fremst på prisene på de jordbruksproduktene der ikke jordbruksavtalens målpriser begrenser svingningene. Dessuten kan disse svingningene virke inn på arealet av disse vekstene i etterfølgende år. Svingningene vil også influere på kjøpet av kraftfôr og på husdyrproduksjonen.

Det økonomiske resultatet i jordbruket slik det registreres i revidert regnskap gjenspeiler disse årlige svingningene. Svingningene kan være betydelige. Totalkalkylens registrerte tall fra regnskapsårene er derfor ikke så godt egnet til vurderinger av utviklingen i det økonomiske resultatet i jordbruket fra det ene året til det neste, eller for kortere perioder.

Prisvariasjoner på innsatsmidler, og utforming av priser og tiltak i jordbruksavtalene, vil også skape ujevn utvikling i jordbrukets økonomi. Dette er endringer som skal komme til uttrykk og som en ikke har forsøkt å jevne ut i de normaliserte regnskapene.

5.3 Generelt om beregningsprinsippene

For å komme fram til et normalisert regnskap er registrert regnskapsserie i totalkalkylen endret på tre ulike måter:

- Mengder er justert for å tilsvare antatte mengder i et normalår.
- Priser er justert for å tilsvare antatte priser i et normalår.
- Mengder er justert som en følge av at en har benyttet andre beregningsprinsipper enn i totalkalkylens registrerte regnskapsserie.

5.4 Begrensninger

Når en ser bort fra endringer i beregnings- og posteringsprinsipper, skal normalisert budsjett i prinsippet være nær identisk med budsjettallene slik disse framstår i totalkalkylen før normalisering. Noen mindre avvik som skyldes unøyaktighet i beregningene, vil imidlertid forekomme mellom de to budsjetteringsmetodene.

5.5 Nærmere om prinsippene for normaliseringen

5.5.1 Planteproduksjon

5.5.1.1 Avlinger og areal

Avlingstallene for de normaliserte regnskapene er fastsatt som en lineær trend på de 12 siste 3 års glidende gjennomsnitt av registrerte avlinger. På denne måten er de årlige variasjonene i avlingene jevnet ut.

For hvete, bygg, havre og oljevekster nyttes avlingsoppgaver fra Statistisk sentralbyrå. Disse avlingstallene er regnet om til avlinger med 15 prosent vann. De normaliserte avlingstallene multipliseres med arealet av de enkelte kornartene i de enkelte år og en kommer fram til en normalisert produksjon. For hagebruksvekster nyttes avlingstall fra Statistisk sentralbyrå.

På kornpostene nyttes registrert areal ifølge Statistisk sentralbyrå som normalt areal for året. Innen den grønne sektor (poteter og hagebruksvekster) nyttes 3-års glidende gjennomsnitt av registrerte arealer som uttrykk for normalt areal. Statistisk sentralbyrå er ansvarlig for arealtallene for hagebruksvekstene.

For bær er det bare jordbær, bringebær og solbær som er normalisert.

Produksjon av engfrø kan variere fra år til år. En har derfor valgt å glatte produksjonstallene over en treårs periode i normaliserte regnskaper.

5.5.1.2 Anvendelse

Ved fordelingen på forskjellige anvendelser for korn har en fastsatt salgskvantumet som en rest ved å trekke fra for det som går til såkorn av egen avl og hjemmeforbruk til mat og fôrkorn. Fordelingen av salgskvantumet av korn på de forskjellige kvalitetene, matkorn-,

fôrkorn- og såkornkvalitet, kan vise betydelige svingninger fra år til år etter værforholdene. I de normaliserte beregningene har en derfor brukt gjennomsnittstall for regnskapsårene i de siste 15 årene for å jevne ut de årlige svingningene. En har regnet med samme fordeling for alle årene i perioden for normaliseringen.

5.5.1.3 Priser

For korn brukes budsjettprisene før avtale i det etterfølgende året som normal pris. For vekstene i grøntsektoren er 3-års glidende aritmetisk gjennomsnitt av registrerte priser lagt inn som normal pris.

5.5.2 Normalisering av husdyrproduksjonen

Husdyrproduksjonene normaliseres ikke. Produksjoner som er basert på grovfôr vil være påvirket av avlingenes mengde og kvalitet. En har imidlertid ikke grunnlag for å vite nøyaktig hvordan en skulle justere disse produksjonene til forutsetninger om normale grovfôravlinger. Normalisering er derfor sløyfet. De kraftfôrbaserte produksjonene kan neppe sies å være påvirket av avlingene, og normalisering er derfor uaktuelt.

5.5.3 Endringer i husdyrbestanden

Det er ikke noen forskjell mellom registrerte og normaliserte regnskaper hva angår husdyrstatusberegningene.

5.5.4 Normalisering av kostnadspostene

Under kostnadspostene har en fra og med 1999 bare normalisert enkelte poster under «Energi og smøremidler» og under «Andre kostnader».

5.5.4.1 Energi og smøremidler

Under «Energi og smøremidler» har en justert noen poster som henger sammen med endringer i avlingstallene i forbindelse med normaliseringen. Dette gjelder forbruket av fyringsolje til veksthus og korntørker som vil variere med temperaturforholdene og vanninnholdet i de enkelte årene.

5.5.4.2 Andre kostnader

Kostnadene til brannforsikring kostnadene kan variere sterkt fra år til år og er derfor glattet over 5 år.

På grunn av at kornavlingene og derved også fraktbehovet, kan variere sterkt mellom år, er posten frakt av korn normalisert. Samtidig er posten av en viss størrelse.

5.5.4.3 Priser

For alle kostnadsposter er prisseriene fra registrerte regnskaper brukt direkte. Reviderte regnskapstall er dermed benyttet for årene 2011 - 2022, mens priser fra foreløpig regnskap og budsjett er lagt inn for henholdsvis 2023 og 2024.

5.5.5 Direkte tilskudd

I normaliserte regnskaper er tallseriene for de direkte tilskuddene hentet direkte fra registrerte regnskaper. Det vil si at det er forutsatt at tilskuddene ikke påvirkes av unormale avlingsforhold.

Et unntak fra dette er tilskudd til erstatninger og avlingsskade. I normaliserte regnskaper beregnes utbetalinger av slike tilskudd som gjennomsnittet av utbetalingene i de siste 14 årene. Pga. tørken i 2018 er utbetalingene av avlingsskadeerstatninger til grovfôr tillagt erstatningene for 2018 og 2019.

5.6 Jordbruksfradrag

Jordbruksfradraget beregnet særskilt for Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftene. Dette er omtalt i kap. 1.9 Totalkalkylen og skatt.

5.7 Resultater av beregningene

Resultatene er også vist i kapittel 1.2 for årene 2018 - 2024, men nedenfor er vist fra 2011.

5.7.1 Sammendrag av Totalkalkyle for aktive jordbruksbedrifter normaliserte regnskaper

Tabell 5.1 Sammendrag. Totalkalkyle for aktive jordbruksbedrifter. Mill. kroner1

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
-Korn, erter og oljefrø	2 518	2 607	2 743	2 907	3 044	3 143	3 278
+Poteter	599	612	646	650	718	727	779
+Hagebruksprodukter	3 776	4 092	4 098	4 257	4 632	5 032	5 080
+Sum andre planteprodukter	302	320	345	363	367	381	424
=Sum planteprodukter	7 196	7 631	7 832	8 177	8 761	9 283	9 561
Ku- og geitmelk	7 600	8 366	8 161	8 444	9 172	9 377	9 378
+Kjøtt og fjørfeslakt	9 699	10 139	10 876	11 174	11 717	12 309	12 608
+Egg	863	1 012	973	1 028	1 042	1 048	1 112
+Ull	112	115	118	119	128	149	133
+Andre husdyrproduksjoner	103	106	99	130	139	184	204
=Sum husdyrprodukter	18 377	19 739	20 228	20 895	22 198	23 068	23 435
Sum plante- og husdyrprod.	25 573	27 370	28 060	29 072	30 959	32 351	32 997
Kjøreinntekter m.v.	524	517	513	524	531	554	566
+Arbeidsinnt. v/investeringer	317	244	194	199	216	248	227
=Sum andre inntekter	841	762	707	724	747	802	794
Endringer i buskapsverdi	-117	52	-104	100	203	186	-121
+Medlemsbonus	169	139	196	202	185	198	238
+Inntekter jordleie	22	23	30	40	41	47	52
Sum produksjonsinntekter	26 489	28 346	28 889	30 138	32 136	33 584	33 959
Sum direkte tilskudd	10 008	10 497	10 601	10 756	10 742	10 497	10 259
Sum inntekter inkl. tilsk.	36 497	38 843	39 490	40 894	42 878	44 080	44 218
Handelsgjødsel og kalk	1 378	1 540	1 613	1 718	1 808	1 866	1 598
+Innkjøpt kraftfôr	5 894	6 375	6 773	7 057	7 198	7 276	7 442
+Annet innkjøpt fôr	357	354	389	400	431	421	450
+Såfrø og planter	812	816	899	931	940	1 040	1 062
+Sum energi og smøremidler	2 560	2 427	2 495	2 477	2 401	2 471	2 725
+Andre kostnader	4 245	4 461	4 519	4 794	4 998	5 181	5 176
+Sum vedlikehold	2 572	2 791	2 964	3 183	3 494	3 662	3 719
Sum ikke-varige prod.midler	17 818	18 763	19 652	20 559	21 269	21 918	22 173
Jordleie og kvoteleie	771	806	868	828	847	861	883
Leid arbeid	3 195	3 209	3 413	3 440	3 608	3 675	3 661
Sum leasing av maskiner	448	478	495	506	529	566	616
+Kapitalslit	4 344	4 462	4 561	4 652	4 759	4 903	5 081
Sum kapitalkostnader	4 792	4 940	5 056	5 158	5 288	5 469	5 697
Sum kostnader	26 578	27 718	28 988	29 985	31 013	31 923	32 414
Driftsresultat	9 919	11 124	10 501	10 909	11 865	12 158	11 804
-Rente lånt kapital	1 919	2 074	2 148	2 216	2 033	1 850	1 930
Årsresultat	8 000	9 050	8 353	8 693	9 832	10 308	9 874

Tabell 5.2 Sammendrag. Normaliserte regnskaper. Mill. Kroner¹⁾

	2018	2019	2020	2021	2022	2023*	2024**
-Korn, erter og oljefrø	3 325	3 574	3 758	3 936	5 264	5 207	5 269
+Poteter	771	844	911	1 010	1 118	1 226	1 325
+Hagebruksprodukter	5 187	5 439	5 867	6 039	6 572	6 594	6 929
+Sum andre planteprodukter	366	387	381	419	521	608	619
=Sum planteprodukter	9 650	10 244	10 918	11 403	13 476	13 635	14 142
Ku- og geitmelk	9 579	9 197	8 992	10 115	10 163	9 794	10 760
+Kjøtt og fjørfeslakt	12 665	12 305	12 698	14 007	15 755	16 904	16 117
+Egg	1 132	1 144	1 232	1 282	1 404	1 534	1 618
+Ull	129	117	118	105	100	101	98
+Andre husdyrproduksjoner	232	274	292	304	317	312	357
=Sum husdyrprodukter	23 736	23 038	23 332	25 814	27 739	28 646	28 951
Sum plante- og husdyrprod.	33 386	33 281	34 249	37 218	41 215	42 281	43 093
Kjøreinntekter m.v.	571	605	608	622	651	676	688
+Arbeidsinnt. v/investeringer	228	229	210	217	235	232	212
=Sum andre inntekter	799	834	818	839	886	907	900
Endringer i buskapsverdi	-235	0	153	140	-96	-429	-218
+Medlemsbonus	300	218	150	224	352	288	211
+Inntekter jordleie	22	23	30	40	41	47	52
Sum produksjonsinntekter	34 271	34 356	35 401	38 461	42 398	43 094	44 038
Sum direkte tilskudd	12 098	11 726	12 094	12 079	14 670	17 146	19 633
Sum inntekter inkl. tilsk.	46 370	46 082	47 494	50 540	57 068	60 240	63 672
Handelsgjødsel og kalk	1 784	1 896	1 942	1 924	2 488	3 688	2 403
+Innkjøpt kraftfôr	7 749	7 761	7 925	8 185	9 342	9 963	9 765
+Annet innkjøpt fôr	720	511	472	521	546	631	618
+Såfrø og planter	1 150	1 158	1 259	1 336	1 337	1 440	1 455
+Sum energi og smøremidler	3 124	3 194	2 606	3 793	4 648	4 459	4 712
+Andre kostnader	5 362	5 481	5 747	6 250	6 556	6 893	7 253
+Sum vedlikehold	3 928	4 012	4 397	4 699	4 842	5 061	5 224
Sum ikke-varige prod.midler	23 817	24 013	24 349	26 708	29 759	32 135	31 430
Jordleie og kvoteleie	902	908	909	976	987	1 008	1 030
Leid arbeid	3 890	3 897	4 137	4 113	4 061	4 165	4 390
Sum leasing av maskiner	672	742	792	847	1 130	1 317	1 456
+Kapitalslit	5 232	5 369	5 525	5 694	5 901	6 047	6 162
Sum kapitalkostnader	5 904	6 111	6 317	6 540	7 031	7 364	7 618
Sum kostnader	34 514	34 930	35 712	38 337	41 838	44 672	44 469
Driftsresultat	11 856	11 153	11 783	12 203	15 230	15 569	19 203
-Rente lånt kapital	2 010	2 288	2 071	1 920	2 403	4 035	4 920
Årsresultat	9 846	8 864	9 711	10 283	12 827	11 534	14 283

5.7.2 Økonomisk resultat for de aktive jordbruksbedriftene

I tabell 5.3 er de ulike målene for jordbrukets økonomiske resultat gjengitt. Alle resultatmål er regnet i løpende priser.

Tabell 5.3 Det økonomiske resultat for de aktive jordbruksbedriftene¹⁾

	Totalt. Mill. kr			Pr familieårsverk. Kroner			
	Drifts- resultat	Renter lånt kap.	Års- resultat	Drifts- resultat		Års- resultat	
				Nivå	Endring	Nivå	Endring
2011	9 919	1 919	8 000	264 500	0	213 300	0
2012	11 124	2 074	9 050	304 400	39 800	247 600	34 300
2013	10 501	2 148	8 353	297 500	-6 900	236 600	-11 000
2014	10 909	2 216	8 693	313 500	16 000	249 800	13 200
2015	11 865	2 033	9 832	345 900	32 400	286 700	36 900
2016	12 158	1 850	10 308	359 200	13 200	304 500	17 900
2017	11 804	1 930	9 874	358 800	-400	300 100	-4 400
2018	11 856	2 010	9 846	361 500	2 700	300 200	100
2019	11 153	2 288	8 864	349 600	-11 900	277 900	-22 300
2020	11 783	2 071	9 711	371 700	22 100	306 400	28 500
2021	12 203	1 920	10 283	383 800	12 100	323 400	17 000
2022	15 230	2 403	12 827	482 700	99 000	406 600	83 200
2023	15 569	4 035	11 534	493 500	10 700	365 600	-41 000
2024	19 203	4 920	14 283	613 500	120 100	456 300	90 700

* Foreløpige tall ** Budsjett

1)Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

Tabell 5.4 Det økonomiske resultat for de aktive jordbruksbedriftene i faste 2022-kroner¹⁾

	Totalt. Mill. kr			Pr familieårsverk. Kroner			
	Drifts- resultat	Renter lånt kap.	Års- resultat	Drifts- resultat		Års- resultat	
				Nivå	Endring	Nivå	Endring
2011	13 055	2 526	10 529	348 100	0	280 800	0
2012	14 548	2 712	11 835	398 000	52 100	323 800	44 800
2013	13 447	2 751	10 696	380 900	-8 800	303 000	-14 100
2014	13 684	2 780	10 904	393 200	20 100	313 300	16 500
2015	14 570	2 497	12 074	424 800	39 800	352 000	45 300
2016	14 411	2 193	12 218	425 700	15 700	361 000	21 200
2017	13 740	2 246	11 493	417 600	-400	349 300	-5 100
2018	13 431	2 277	11 154	409 500	3 000	340 100	100
2019	12 361	2 536	9 824	387 500	-13 100	308 000	-24 700
2020	12 896	2 267	10 628	406 800	24 200	335 300	31 200
2021	12 907	2 031	10 876	405 900	12 800	342 000	18 000
2022	15 230	2 403	12 827	482 700	99 000	406 600	83 200
2023	14 752	3 823	10 929	467 600	10 200	346 400	-38 800
2024	17 496	4 483	13 013	559 000	109 400	415 700	82 700

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

5.8 Sammenligning med fjorårets beregninger

5.8.1 Nærmere om utviklingen i normalårsavlingene

Mange av de samme kommentarene som er gitt i kapittel 4, vil også gjelde som forklaring på utviklingen i normaliserte regnskaper.

Normalisering av avlingene er en av de viktigste forskjellene mellom total kalkylen og normaliserte regnskaper.

Tabell 5.5 Normalårsavlinger og stigningskoeffisienter i 2024. Kg/da

	Normalårsavling	Stigningskoeffisient
Hvete	464	1,7
Bygg	459	7,6
Havre	439	6,5
Poteter	3 233	61,1
Hodekål (lagr.)	3 869	-42,4
Løk	2 734	5,
Gulrot	3 097	-9,2

6 Tabeller fra Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftene

Tabell 6.1. Korn, erter og oljefrø.

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Hvete. Salg, matkornkvalitet	185 659	472,80	877 796	159 060	478,32	760 816	142 375	478,32	681 008
Hvete. Salg, fôrkornkvalitet	138 923	409,64	569 084	119 020	403,54	480 293	106 535	403,54	429 911
Hvete. Salg, såkornkvalitet	19 658	527,00	103 598	16 841	534,00	89 931	15 075	534,00	80 501
Hvete. Salg og hjemmeforbruk	344 240	450,41	1 550 478	294 921	451,32	1 331 040	263 985	451,32	1 191 420
Rug. Salg, matkornkvalitet	19 720	430,06	84 808	16 309	419,40	68 400	14 020	419,40	58 800
Rug og rughvete fôrkorn.Salg	30 282	358,13	108 449	25 044	320,45	80 253	21 530	320,45	68 993
Rug og rughvete såkorn. Salg	421	428,00	1 802	348	418,00	1 455	299	418,00	1 250
Rug/rughvete. Salg/hjemmefb.	50 423	386,85	195 059	41 701	359,96	150 108	35 849	359,96	129 043
Bygg. Salg	544 465	401,32	2 185 047	598 330	393,39	2 353 770	633 028	393,39	2 490 269
Bygg. Salg, såkornkvalitet	34 761	463,00	160 943	38 200	461,00	176 102	40 416	461,00	186 318
Bygg. Salg og hjemmeforbruk	579 226	405,02	2 345 990	636 530	397,45	2 529 872	673 444	397,45	2 676 587
Havre. Salg	251 865	387,07	974 894	276 856	378,29	1 047 319	287 653	378,29	1 088 163
Havre. Salg, såkornkvalitet	16 130	465,00	75 005	17 731	470,00	83 336	18 422	470,00	86 583
Havre. Salg og hjemmeforbruk	267 995	391,76	1 049 899	294 587	383,81	1 130 655	306 075	383,81	1 174 746
Erter til modning. Salg	9 435	531,19	50 118	7 000	531,61	37 213	7 000	531,61	37 213
Erter til modning. Såvare	400	586,25	2 345	0	592,45	0	0	592,45	0
Sum erter til modning	9 835	533,43	52 463	7 000	531,61	37 213	7 000	531,61	37 213
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	1 251 719	414,94	5 193 889	1 274 739	406,27	5 178 888	1 286 353	404,94	5 209 009

Tabell 6.1. Korn, erter og oljefrø (forts).

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Korreksjon for vann/kvalitet			-57 869			-59 040			-59 560
Oljefrø og åkerbønner	18 095	696,95	126 113	12 354	687,45	84 928	17 075	687,45	117 382
Sum korn, oljefrø (u/tilsk.)	1 269 814	414,40	5 262 133	1 287 093	404,38	5 204 776	1 303 428	404,08	5 266 831
Lokale tillegg			2 000			2 000			2 000
Korn, erter og oljefrø	1 269 814	414,56	5 264 133	1 287 093	404,54	5 206 776	1 303 428	404,23	5 268 831

Tabell 6.2. Poteter.

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Salg. Matpoteter	69 055	737,67	509 398	67 723	790,33	535 235	68 603	798,00	547 452
Salg. Poteter til potetmel	35 488	109,00	38 682	36 042	117,67	42 411	39 732	125,00	49 665
Salg. Poteter til sprit	14 140	0,00	0	14 603	0,00	0	15 450	0,00	0
Salg. Poteter til mos/flakes	9 106	279,33	25 436	8 971	321,33	28 827	8 719	365,00	31 824
Salg. Poteter til pommes fr.	61 500	337,00	207 255	66 255	370,33	245 362	69 994	411,00	287 675
Salg. Poteter til chips	56 927	350,33	199 432	57 289	393,67	225 530	55 699	438,00	243 962
Salg. Vakuump. pot. mm.	16 404	325,33	53 367	14 198	351,33	49 882	14 700	384,00	56 448
Sum poteter til mos/chips mv	143 937	337,29	485 490	146 713	374,61	549 601	149 112	415,73	619 909
Hjemmeforbruk. Matpoteter	114	708,00	807	104	760,00	790	100	767,00	767
Salg settepoteter	10 199	754,33	76 934	11 482	794,33	91 205	11 482	821,00	94 267
Sum poteter (uten tilskudd)	272 933	407,17	1 111 311	276 667	440,69	1 219 242	284 479	461,22	1 312 060
Distr.tilsk. for Nord-Norge			6 860			6 961			12 500
Poteter	272 933	409,69	1 118 171	276 667	443,21	1 226 203	284 479	465,61	1 324 560

Tabell 6.3. Hagebruksprodukter.

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Blomkål	8 740	14,99	131 013	8 089	15,57	125 946	7 938	15,76	125 103
Sommerkål	1 949	7,92	15 436	2 073	8,32	17 247	2 060	8,39	17 283
Vinterkål	13 381	7,92	105 978	13 175	8,32	109 616	12 967	8,39	108 793
Sum hodekål	15 330	7,92	121 414	15 248	8,32	126 863	15 027	8,39	126 076
Gulrot	51 426	10,28	528 659	49 631	10,91	541 474	49 243	11,42	562 355
Purre	3 141	19,80	62 192	3 155	20,39	64 330	3 196	20,94	66 924
Løk	20 728	8,88	184 065	20 191	9,55	192 824	20 134	10,11	203 555
Salatagurk (slangeagurk)	19 737	27,38	540 399	20 024	28,97	580 095	19 950	29,59	590 321
Tomater	14 247	38,63	550 362	14 284	40,39	576 931	14 395	40,46	582 422
Sum hovedkulturene.Grønnsak.	133 349	15,88	2 118 104	130 622	16,91	2 208 463	129 883	17,38	2 256 756
Rosenkål	1 200	30,56	36 672	1 186	33,46	39 684	1 475	33,22	49 000
Kinakål	2 704	18,10	48 942	2 898	18,69	54 164	2 659	18,93	50 335
Rødkål	1 563	5,93	9 269	1 656	6,22	10 300	1 752	6,34	11 108
Brokkoli	2 747	30,19	82 932	2 662	30,30	80 659	2 797	31,01	86 735
Hageerter	3 953	3,59	14 191	2 850	3,72	10 602	3 417	3,79	12 950
Knollselleri	4 285	16,63	71 260	4 008	17,67	70 821	4 133	18,88	78 031
Stilkselleri	1 043	23,46	24 469	1 084	24,27	26 309	1 079	24,81	26 770
Agurker, friland	2 102	8,75	18 393	3 258	9,07	29 550	2 346	9,23	21 654
Rødbeter	4 126	7,68	31 688	3 999	8,41	33 632	3 830	8,39	32 134
Persillerot	327	51,97	16 994	262	52,68	13 802	327	53,45	17 478
Reddiker	104	66,85	6 952	110	60,32	6 635	104	61,08	6 352
Kruspersille	27	130,41	3 521	26	133,95	3 483	25	142,63	3 566
Kålrot til mat	9 824	10,22	100 401	8 254	10,69	88 235	9 688	11,03	106 859
Sum andre grønns.(u/salat)	34 005	13,69	465 684	32 253	14,51	467 876	33 632	14,96	502 972

Tabell 6.3. Hagebruksprodukter (forts.).

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Salat veksthus	4 281	102,07	436 962	3 878	103,78	402 459	3 548	103,49	367 183
Issalat/Isbergssalat	6 085	18,97	115 432	5 752	20,01	115 098	6 179	20,47	126 484
Annen salat friland	10 708	27,79	297 575	10 553	28,63	302 132	11 024	29,00	319 696
Andre veksthusgrønnsaker	73	70,41	5 140	73	73,09	5 336	94	73,09	6 870
Urter i veksthus	2 004	66,50	133 266	1 870	71,56	133 817	1 859	72,00	133 848
Kjøkkenhager/uspes.vekster	17 352	2 734,67	474 520	13 929	2 784,33	387 829	16 804	2 807,00	471 688
Sum andre grønnsaker, m.v.	74 508	25,88	1 928 579	68 308	26,56	1 814 547	73 140	26,37	1 928 741
Sum grønnsaker	207 857	19,47	4 046 683	198 930	20,22	4 023 010	203 023	20,62	4 185 497
Epler	16 470	12,15	200 111	17 221	12,60	216 985	17 904	13,04	233 468
Pærer	496	20,56	10 198	531	21,86	11 608	556	22,58	12 554
Plommer	1 545	36,09	55 759	1 554	36,67	56 985	1 587	34,99	55 529
Surkirsebær	152	47,06	7 153	153	48,24	7 381	155	49,43	7 662
Søtkirsebær (moreller)	733	79,67	58 398	738	81,63	60 243	756	83,62	63 217
Sum frukt	19 396	17,10	331 619	20 197	17,49	353 202	20 958	17,77	372 430
Jordbær	6 300	72,86	459 018	5 958	76,20	454 000	5 987	80,40	481 355
Bringebær	1 834	89,85	164 785	1 655	94,96	157 159	1 564	98,64	154 273
Solbær	589	13,48	7 940	553	14,63	8 090	533	13,75	7 329
Andre bær	214	14,96	3 201	152	15,00	2 280	154	15,11	2 327
Bær i veksthus	87	26,50	2 306	87	26,50	2 306	87	26,50	2 306
Sum hagebær	9 024	70,62	637 250	8 405	74,22	623 835	8 325	77,79	647 590
Snittblomster (A)	72 429	2,92	211 493	70 685	3,25	229 726	70 685	3,41	241 036
Blomstrende potteplanter (A)	22 981	21,22	487 657	21 487	20,32	436 616	21 487	21,34	458 533
Dekorasjonsplanter (A)	1 717	22,09	37 929	1 602	24,83	39 778	1 602	26,05	41 732
Utplantingsplanter (A)	40 849	9,77	399 095	39 231	10,44	409 572	39 231	10,95	429 579

Tabell 6.3. Hagebruksprodukter (forts.).

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Sum blomster, store gartneri (A)	137 976	8,23	1 136 174	133 005	8,39	1 115 692	133 005	8,80	1 170 880
Blomsterprod. i små gartneri (A)	1 380	8,23	11 357	1 330	8,39	11 159	1 330	8,80	11 704
Sum blomster i gartnerier			1 147 531			1 126 851			1 182 584
Planteskoler (A)	24 219	8,23	199 322	23 774	8,39	199 464	22 656	8,80	199 373
Sum blomster (A)	163 575	8,23	1 346 853	158 109	8,39	1 326 315	156 991	8,80	1 381 957
Distr./kval.tilsk. fr/bær/gr			209 815			267 582			342 000
Hagebruksprodukter			6 572 220			6 593 944			6 929 474

A Kvantumsenhet: 1000 stykk Prisenhet: Kr/stykk

Tabell 6.4. Andre planteprodukter

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Høy. Innenlandsk salg	106 307	374,10	397 694	107 636	451,60	486 084	109 506	451,60	494 529
Rundballer. Salg	53 153	62,10	33 008	53 818	64,30	34 605	54 753	64,30	35 206
Sum innenl. salg av stråfôr	159 460	270,10	430 702	161 454	322,50	520 689	164 259	322,50	529 735
Høy. Eksport	67	1 496,00	1 002	94	1 431,60	1 346	75	1 400,00	1 050
Halm. Eksport	60	196,10	118	101	219,10	221	65	300,00	195
Sum eksport av stråfôr	127	881,89	1 120	195	803,59	1 567	140	889,29	1 245
Stråfôr	159 587		431 822	161 649		522 256	164 399		530 980
Engfrø (A)	2 205	40,57	89 457	2 110	40,60	85 666	2 082	42,27	88 006
Rotvekst- og grønnsaksfrø (A)	1	169,00	169	1	182,00	182	1	182,00	182
Sum andre frø til modning	2 206		89 626	2 111		85 848	2 083		88 188
Sum andre planteprodukter	161 793		521 448	163 760		608 104	166 482		619 168

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/kg

Tabell 6.5. Melk.

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr
Kumelk. Meierileveranse	1 448 352	638,06	9 241 355	1 385 525	642,18	8 897 564	1 438 000	664,30	9 552 634
Kumelk. Hjemmeforbr.helmelk	857	638,06	5 468	815	642,18	5 234	767	664,30	5 095
Kumelk. Lokal foredling	4 188	638,06	26 722	4 268	642,18	27 408	4 300	664,30	28 565
Sum kumelk	1 453 397	638,06	9 273 545	1 390 608	642,18	8 930 206	1 443 067	664,30	9 586 294
Geitmelk. Meierileveranse	18 377	636,98	117 058	17 773	641,12	113 946	17 900	663,99	118 854
Geitmelk. Annet salg	987	636,98	6 287	1 003	641,12	6 430	1 000	663,99	6 640
Sum geitmelk	19 364	636,98	123 345	18 776	641,12	120 376	18 900	663,99	125 494
Produsenttjeneste, meierifin			67 155			66 545			63 867
Grunntilskudd melk			67 270			64 519			65 100
Sum ku/geitmelk m. gr.tilsk.			9 531 315			9 181 646			9 840 755
Distriktstilskudd			612 552			613 239			920 100
Salg av melkekvoter			19 526			-609			-828
Ku- og geitmelk			10 163 393			9 794 276			10 760 027

Tabell 6.6. Kjøtt

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Storfe. Registrert salg	90 151	62,33	5 619 112	88 722	64,05	5 682 644	82 129	60,75	4 989 337
Storfe. Hjemmefb./returslakt	295	62,23	18 358	319	63,95	20 400	319	60,65	19 347
Sum storfe	90 446	62,33	5 637 470	89 041	64,05	5 703 044	82 448	60,75	5 008 684
Kalv. Registrert salg	1 603	64,01	102 608	1 845	63,20	116 604	1 766	59,90	105 783
Kalv. Hjemmefb./returslakt	49	63,91	3 132	50	63,10	3 155	50	59,80	2 990
Sum kalv	1 652	64,01	105 740	1 895	63,20	119 759	1 816	59,90	108 773
Sau/lam. Registrert salg	23 175	51,31	1 189 109	22 371	55,07	1 231 971	21 859	55,04	1 203 119
Sau/lam. Hj.fbr./r.s./d.salg	412	51,21	21 099	397	54,97	21 823	396	54,94	21 756
Sum sau/lam	23 587	51,31	1 210 208	22 768	55,07	1 253 794	22 255	55,04	1 224 875
Geit/kje. Registrert salg	298	14,47	4 312	344	5,58	1 920	344	5,58	1 920
Geit/kje. Hj.fbr./returslakt	41	14,37	589	39	5,48	214	39	5,48	214
Sum geit/kje	339	14,46	4 901	383	5,57	2 134	383	5,57	2 134
Hest. Registrert salg	10	0,00	0	5	0,00	0	5	0,00	0
Sum hest	10	0,00	0	5	0,00	0	5	0,00	0
Sum kjøtt (u/gris,fjørfe,tam)	116 034	59,97	6 958 319	114 092	62,04	7 078 731	106 907	59,35	6 344 466
Gris. Reg.salg u. hode/labbb	132 901	33,11	4 400 352	131 744	36,63	4 825 783	128 794	35,39	4 558 020
Gris. Hj.fbr./r.s. u. h./l.	317	33,01	10 464	288	36,53	10 521	288	35,29	10 164
Sum gris	133 218	33,11	4 410 816	132 032	36,63	4 836 304	129 082	35,39	4 568 184
Sum kjøtt (u/fjørfe,tamrein)	249 252	45,61	11 369 135	246 124	48,41	11 915 035	235 989	46,24	10 912 650
Hønseslakt. Registrert salg.	529	1,35	714	504	2,69	1 356	504	2,69	1 356
Sum hønseslakt.	529	1,35	714	504	2,69	1 356	504	2,69	1 356
Kylling (fra 1982). Salg	105 085	24,79	2 605 057	107 109	28,05	3 004 407	110 508	28,31	3 128 481
Sum høns,kylling,broilersl.	105 614	24,67	2 605 771	107 613	27,93	3 005 763	111 012	28,19	3 129 837

Tabell 6.6. Kjøtt (forts.).

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Ender.	835	42,53	35 513	897	48,12	43 164	897	48,57	43 567
Kalkuner. Salg	8 359	33,71	281 782	8 714	37,13	323 551	8 714	37,58	327 472
Sum annet fjørfe	9 194	34,51	317 295	9 611	38,16	366 715	9 611	38,61	371 039
Sum fjørfeslakt	114 808	25,46	2 923 066	117 224	28,77	3 372 478	120 623	29,02	3 500 876
Grunntilskudd kjøtt			84 261			82 397			85 000
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	364 060	39,49	14 376 462	363 348	42,30	15 369 910	356 612	40,66	14 498 526
Distriktstilskudd kjøtt			661 700			661 286			680 000
Kvalitetstilskudd storfe			304 780			422 025			425 000
Tilskudd lam- og kjeslakt			412 504			446 449			500 000
Tilskudd friføring av sau			35			18			1 500
Utkjøpsordning avlsgris			0			4 532			12 468
Sum tilskudd			1 379 019			1 534 310			1 618 968
Kjøtt og fjørfeslakt	364 060	43,28	15 755 481	363 348	46,52	16 904 220	356 612	45,20	16 117 494

Tabell 6.7. Egg

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Egg. Registrert salg.	65 221	18,48	1 205 284	65 286	20,43	1 333 793	65 820	21,52	1 416 446
Egg. Direkte salg.	7 940	21,16	168 010	7 948	23,30	185 188	8 013	24,35	195 117
Egg. Sum salg	73 161	18,77	1 373 294	73 234	20,74	1 518 981	73 833	21,83	1 611 563
Egg. Hjemmeforbruk, mat	69	18,38	1 268	69	20,33	1 403	69	21,42	1 478
Egg. Salg og hjemmeforbruk	73 230	18,77	1 374 562	73 303	20,74	1 520 384	73 902	21,83	1 613 041
Distriktstilskudd. Egg			3 078			3 993			5 400
Kompensasjon midlert. oppho.			863			9 494			0
Godtgjør. førtidsslakt, høner	0	0,00	25 660	0	0,00	0	0	0,00	0
Egg			1 404 163			1 533 871			1 618 441

Tabell 6.8. Ull

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Ull	3 160	31,56	99 730	3 067	33,08	101 456	2 971	33,01	98 073

Tabell 6.9. Andre husdyrproduksjoner

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr
Innenlandsk salg. Hester	1 250	25 000,00	31 250	1 250	27 500,00	34 375	1 150	25 000,00	28 750
Eksport. Hester	8	72 000,00	576	13	54 000,00	702	11	50 000,00	550
Eksport. Andre dyr	1 211	13 336,18	16 150	1 425	17 017,13	24 249	1 400	23 192,86	32 470
Sum eksport. Husdyr			16 726			24 951			33 020
Import. Andre dyr	-14 907	2 299,50	-34 279	-21 368	1 493,84	-31 920	-20 000	1 876,00	-37 520
Import. Embryo storfe (A)	-109	10 000,00	-1 090	-10	10 000,00	-100	0	0,00	0
Sum import. Husdyr			-35 369			-32 020			-37 520
Kaninkjøtt (B)	27	145,00	3 915	24	150,00	3 600	23	152,00	3 496
Sum kaniner			3 915			3 600			3 496
Oppdrettshjort (B)	148	139,00	20 572	145	144,00	20 880	143	149,00	21 307
Sum hjort			20 572			20 880			21 307
Salg til Honningcentralen (B)	684	69,62	47 620	421	70,17	29 542	650	72,00	46 800
Honning. Direkte salg (B)	1 126	206,00	231 956	1 089	212,00	230 868	1 210	216,00	261 360
Sum birøkt			279 576			260 410			308 160
Andre husdyrproduksjoner			316 670			312 196			357 213

A Kvantumsenhet: Antall stykk Prisenhet: Kr/stykk

B Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/kg

Tabell 6.10. Kjøreinntekter m.v.

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Kvantum	Kr/m3	1000 kr	Kvantum	Kr/m3	1000 kr	Kvantum	Kr/m3	1000 kr
Kjøring v/invest. driftsbygn	42 690	154,71	66 046	38 600	163,28	63 026	30 625	169,81	52 004
Kjøring v/invest. grøfter	23 347	154,71	36 120	23 157	163,28	37 811	25 988	169,81	44 130
Kjøring v/invest. nydyrking	10 465	154,71	16 190	10 773	163,28	17 590	9 257	169,81	15 719
Sum kjøreinnt. v/investering			118 356			118 427			111 853
Kjøring i skogen	20 573	154,71	31 828	20 573	163,28	33 592	20 573	169,81	34 935
Kjøring på bierverv m.v.	931 411	341,75	318 310	912 783	360,67	329 213	894 527	375,10	335 537
Innt. hester i full pensjon	6 609	27 542,83	182 031	6 692	29 068,01	194 523	6 808	30 230,73	205 811
Kjøreinntekter m.v.			650 525			675 755			688 136

Tabell 6.11. Arbeidsinntekter ved invest.

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	1000 timer	Kr/time	1000 kr	1000 timer	Kr/time	1000 kr	1000 timer	Kr/time	1000 kr
Invest.arb. driftsbygninger	942	175,31	165 142	864	182,32	157 524	686	189,62	130 079
Invest.arb. grøfter	309	175,31	54 171	311	182,32	56 702	349	189,62	66 177
Invest.arb. nydyrking	92	175,31	16 129	96	182,32	17 503	83	189,62	15 738
Arbeidsinnt. v/investeringer			235 442			231 729			211 994

Tabell 6.12. Endringer i buskapsverdien

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr
Hester	921	15 450,00	14 229	158	17 000,00	2 686	0	15 450,00	0
Storfe under 1 år	400	4 620,00	1 848	-12 200	4 650,00	-56 730	-200	4 420,00	-884
Okser over 1 år	1 700	22 470,00	38 199	-8 100	23 380,00	-189 378	-4 300	21 640,00	-93 052
Kviger	-2 441	14 710,00	-35 907	-6 237	15 400,00	-96 050	-7 570	14 645,00	-110 863
Kyr	-8 719	16 385,00	-142 861	-4 400	16 880,00	-74 272	-441	16 050,00	-7 078
Sum storfe			-138 721			-416 430			-211 877
Sauer	0	750,00	0	-14 000	690,00	-9 660	-13 800	700,00	-9 660
Geiter	-201	370,00	-74	971	200,00	194	90	200,00	18
Slaktesvin	-6 581	1 920,00	-12 636	-8 219	2 050,00	-16 849	-3 968	2 000,00	-7 936
Avlssvin over 6 mnd.	-1 408	2 010,00	-2 830	-732	2 330,00	-1 706	-700	2 480,00	-1 736
Sum svin	-7 989		-15 466	-8 951		-18 555	-4 668		-9 672
Kyllinger	1 204 700	36,02	43 393	303 900	41,71	12 676	313 600	42,10	13 203
Ender, kalkuner og gjess	1 400	310,00	434	200	350,00	70	0	360,00	0
Sum fjørfe	1 206 100		43 827	304 100		12 746	313 600		13 203
Kaniner	-100	290,00	-29	-100	300,00	-30	-100	300,00	-30
Endringer i buskapsverdi			-96 234			-429 049			-218 018

Tabell 6.13. Medlemsbonus

	Revidert regnskap 2022		Foreløpig regnskap 2023		Budsjett 2024	
	1000 kr		1000 kr		1000 kr	
Medlemsbonus		352 000		288 000		211 000

Tabell 6.14. Inntekter fra utleie av jord

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	1000 da	kr/daa	1000 kr	1000 da	kr/daa	1000 kr	1000 da	kr/daa	1000 kr
Jordleie	210	193,33	40 599	237	199,35	47 246	258	203,45	52 490

Tabell 6.15. Direkte tilskudd

	Revidert regnskap 2022		Foreløpig regnskap 2023		Budsjett 2024	
	1000 kr		1000 kr		1000 kr	
BU-invest. tradisj. jordbruk		546 812		649 500		805 800
BU-invest. Grøfting		52 331		69 100		130 000
Tilskudd SMIL-ordning		101 964		84 500		94 600
Organisert beitebruk		20 900		23 600		28 500
Rentestøtte		14 600		40 000		35 000
Tilskudd til verdensarven		10 825		10 100		11 500
Utvalgte kulturlandskap		33 900		38 500		32 000
Sum utbet. Landbr.utb.fond		781 332		915 300		1 137 400
Sum fondsutbetalinger		781 332		915 300		1 137 400
Areal kult.landsk.tillegg		4 883 553		5 369 079		5 567 300
Produksjonstillegg husdyr		3 641 519		4 057 445		4 720 230
Driftstilskudd i melkeprod.		1 757 626		2 478 589		2 796 500
Tilskudd til økolog. jordb.		125 742		147 476		162 600

Tabell 6.15. Direkte tilskudd (forts.)

	Revidert regnskap 2022	Foreløpig regnskap 2023	Budsjett 2024
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Beitetilskudd	1 076 111	1 342 957	1 886 900
Regionale miljøprogram	597 144	782 006	1 006 100
Sum dir. tilsk. (underpost)	12 081 695	14 177 552	16 139 630
Fremme av norsk engfrøavl	10 337	10 312	12 000
Inseminering m.v.	79 689	107 241	117 075
Sum utviklingstiltak	90 026	117 553	129 075
Utbet.avløserordn.i jordbr.	1 227 170	1 330 155	1 554 877
Adm.tilsk. avl.lag/l.vikar	9 516	9 516	9 516
Refusj. utgifter under sykd.	122 854	147 343	188 700
Sjukelønnsordning	36 900	37 428	38 100
Landbruksvikar avløserlag	58 492	61 225	63 776
Tidligpensjonsordning	66 895	64 557	60 000
Sum velferdsordninger	1 521 827	1 650 224	1 914 969
Sum utbet. jordbruksavt.	14 474 880	16 860 629	19 321 074
Erst. tilt. pl./dyresykdom	28 604	38 601	51 310
Driftsplanlag m.v.	721	702	702
Tilsk. avløs. rep./HV-øvelse	953	953	953
Erstatn. rovdyrsk. på husdyr	45 304	51 804	47 080
Tilskudd til erstatning m.m.	119 458	193 294	212 371
Sum andre ordninger	195 040	285 354	312 416
Sum direkte tilskudd	14 669 920	17 145 983	19 633 490

Tabell 6.16. Handelsgjødsel og kalk

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Kalsiumnitrat	7 284	414,64	30 202	6 943	463,71	32 195	8 444	339,60	28 676
Kalsiumnitrat m. B	3 550	487,05	17 290	2 958	552,22	16 335	3 867	408,91	15 813
Kalkammonsalpeter. 26-28% N	9 768	493,61	48 216	2 168	526,17	11 407	5 343	427,06	22 818
Urea	238	579,36	1 379	383	771,71	2 956	318	656,81	2 089
Ammoniumnitrat	12	289,77	35	53	712,68	378	0	0,00	0
Ammoniumnitrat m. S	89 899	548,79	493 357	80 110	611,93	490 217	91 900	442,75	406 887
Annen N-gjødsel	865	999,38	8 645	911	935,34	8 521	781	913,68	7 136
Sum nitrogen-gjødsel	111 616	536,77	599 124	93 526	600,91	562 009	110 653	436,88	483 419
OPTI P-20/Trippelsuperfosfat	208	832,22	1 731	155	1 173,47	1 819	234	805,06	1 884
Sum fosforgjødsel, ugranul.	208	832,21	1 731	155	1 173,55	1 819	234	805,13	1 884
Sum fosforgjødsel			1 731			1 819			1 884
Kaliumsulfat	88	1 153,50	1 015	769	1 265,72	9 733	58	1 176,11	682
Kaliumklorid	90	863,64	777	59	1 264,20	746	76	1 006,91	765
Kaliumsulfat m. Mg	1 619	650,10	10 525	1 600	822,21	13 155	693	823,77	5 709
PK-gjødsel	564	818,64	4 617	463	1 063,05	4 922	760	765,82	5 820
Sum PK-gjødsel og kaliumgj.	2 361	717,24	16 934	2 891	987,76	28 556	1 587	817,64	12 976
NP-gjødsel	1 059	1 005,23	10 645	1 335	1 220,11	16 288	1 100	944,35	10 388
Sum NP-gjødsel	1 059	1 005,19	10 645	1 335	1 220,07	16 288	1 100	944,36	10 388
NK-gjødsel 22-11	5 112	602,85	30 818	3 560	859,64	30 603	5 359	648,18	34 736
Sum NK-gjødsel	5 112	602,86	30 818	3 560	859,63	30 603	5 359	648,18	34 736
NPK-gjødsel N <9,5 %	2 230	604,64	13 483	521	972,89	5 069	1 524	807,75	12 310
NPK-gjødsel N 9,5 %-14,5 %	18 573	747,40	138 815	15 327	1 009,47	154 721	15 336	820,08	125 767
NPK-gjødsel N 14,5 %-19,5 %	28 804	708,07	203 952	29 194	878,36	256 428	40 574	627,72	254 691
NPK-gjødsel N 19,5 %-24,5 %	140 856	607,55	855 771	106 751	882,65	942 238	103 321	620,46	641 065

Tabell 6.16. HandeLsgjødsel og kalk (forts.)

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
NPK-gjødsel N >24,5 %	125 012	596,66	745 897	127 061	806,75	1 025 065	99 164	549,11	544 519
Sum NPK-gjødsel	315 475	620,63	1 957 918	278 854	854,76	2 383 521	259 919	607,25	1 578 352
Gjødsel grøntar./villahager	-872	600,50	-5 236	-761	794,80	-6 048	-758	560,06	-4 245
Hamstring 2007/08	-45 000	861,00	-387 450	45 000	861,00	387 450	0	0,00	0
Annen gj°dsel	4 314	435,38	18 782	4 175	598,28	24 978	4 175	535,32	22 350
Sum handeLsgjødsel	394 273	568,96	2 243 266	428 735	799,84	3 429 176	382 269	559,78	2 139 860
Sekundær- og mikronæringsst.	61	605,98	370	87	747,34	650	80	641,88	514
Gjødsel til veksthus	1 500	692,04	10 381	2 316	1 448,11	33 538	2 316	1 244,02	28 812
Sum mikronæringsstoff m.v.			10 751			34 188			29 326
Kalk (A)	308 363	759,35	234 155	270 376	830,09	224 436	270 376	863,29	233 413
Sum hand.gj./kalk (u/tilsk.)			2 488 172			3 687 800			2 402 599
Andre rabatter	-394 334	2,95	-11 633	-428 769	2,95	-12 649	-382 348	2,95	-11 279
HandeLsgjødsel og kalk			2 476 539			3 675 151			2 391 320

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/tonn

Tabell 6.17. Innkjøpt kraftfôr

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Drøvtyggerfôr	961 912	457,07	4 396 619	940 166	491,25	4 618 527	935 993	479,41	4 487 230
Økologisk drøvtyggerfôr	20 044	665,35	133 362	18 575	717,43	133 263	18 493	698,30	129 136
Sum kraftfôr til drøvtyggere	981 956	461,32	4 529 981	958 741	495,63	4 751 790	954 486	483,65	4 616 366
Svinefôr	461 823	471,80	2 178 864	461 372	506,42	2 336 467	451 064	501,47	2 261 929
Økologisk svinefôr	2 670	592,03	15 807	2 418	692,87	16 754	2 364	684,33	16 177
Sum kraftfôr til svin	464 493	472,49	2 194 671	463 790	507,39	2 353 221	453 428	502,42	2 278 106
Fjørfe fôr u. koksidiostatika	492 856	505,39	2 490 823	503 041	540,64	2 719 665	513 109	532,32	2 731 398
Økologisk fjørfe fôr	16 728	682,52	114 172	15 524	804,57	124 902	15 835	790,63	125 193
Sum kraftfôr til fjørfe	509 584	511,20	2 604 995	518 565	548,55	2 844 567	528 944	540,06	2 856 591
Hestepellets (hestefôr)	3 662	748,82	27 421	3 548	821,11	29 130	3 636	803,66	29 223
Kaninfôr	135	791,51	1 066	130	789,92	1 030	134	773,04	1 033
Sum kraftfôr, andre husdyr	3 797	750,25	28 487	3 678	820,01	30 160	3 770	802,55	30 256
Sum kraftfôr bland. ukorr.	1 959 830	477,50	9 358 134	1 944 774	513,16	9 979 738	1 940 628	504,03	9 781 319
Grøpp av salgskorn	1 104	365,68	4 037	1 070	392,09	4 195	1 096	382,57	4 193
Sum innkjøpt kraftfôr ukorr.	1 960 934	477,43	9 362 171	1 945 844	513,09	9 983 933	1 941 724	503,96	9 785 512
Sum innkjøpt kraftfôr korr.	1 960 934	477,43	9 362 171	1 945 844	513,09	9 983 933	1 941 724	503,96	9 785 512
Rabatter og bonus			-20 507			-20 701			-20 700
Innkjøpt kraftfôr			9 341 664			9 963 232			9 764 812

Tabell 6.18. Annet innkjøpt for

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Tilskuddsfôr	14 836	1 024,76	152 033	14 615	1 152,51	168 439	15 065	1 162,85	175 183
Høy, importert	18 843	305,28	57 524	24 575	380,75	93 569	19 020	324,47	61 714
Melkeerstatninger	5 066	3 714,45	188 174	5 032	4 062,47	204 423	5 338	4 148,26	221 434
Salt	2 225	370,39	8 241	2 192	560,00	12 275	2 260	578,48	13 074
Organisk våtfôr (A)	27 226	375,01	102 100	27 226	402,94	109 704	25 935	399,41	103 587
Myse (B)	270 559	14,04	37 986	284 147	15,09	42 878	291 626	14,86	43 336
Annet innkjøpt fôr			546 058			631 288			618 328

A Kvantumsenhet: 1000 FEm Prisenhet: Kr/100 FEm

B Kvantumsenhet: 1000 liter Prisenhet: Øre/liter

Tabell 6.19. Såfrø og planter

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Innkjøpt såkorn. Hvete	14 278	7,55	107 799	12 480	8,88	110 822	11 019	9,06	99 832
Innkjøpt såkorn. Rug	762	15,49	11 803	806	17,70	14 266	613	20,39	12 499
Innkjøpt såkorn. Bygg	25 493	6,39	162 900	27 008	7,81	210 932	28 363	8,01	227 188
Innkj. såkorn. Havre/bl.korn	12 950	6,50	84 175	13 610	7,81	106 294	14 137	8,03	113 520
Innkjøpt såkorn. Rughvete	1 217	7,33	8 921	933	8,28	7 725	1 083	9,37	10 148
Sum innkjøpt såkorn	54 700	6,87	375 598	54 837	8,21	450 039	55 215	8,39	463 187
Oljefrø til modning	24	174,73	4 194	15	177,21	2 658	20	176,61	3 532
Erter	604	10,16	6 137	868	11,32	9 826	868	11,70	10 156
Engfrø	3 493	44,69	156 102	3 291	48,54	159 745	3 437	50,15	172 366
Sum engfrø	3 493	44,69	156 102	3 291	48,54	159 745	3 437	50,15	172 366
Imp. frø. Fôrnepe/kålrot	0	722,77	0	0	723,50	0	0	766,92	0
Imp. frø. Fôrbete	0	0,00	0	0	902,23	0	0	902,23	0
Imp. frø. Andre rotv.	0	3 228,98	0	0	3 169,70	0	0	3 157,25	0
Importert grønnsakfrø	137	908,05	124 403	133	956,64	127 233	133	926,41	123 213
Norskprod. rotv- og gr.frø	0	2 746,77	0	0	3 048,18	0	0	3 048,18	0
Sum rotvekst- og grønnsakfrø	137		124 403	133		127 233	133		123 213
Annet frø,imp. (prydplanter)	54 539	678,41	37 000	57 386	714,46	41 000	53 782	706,55	38 000
Kjøp settepoteter	11 162	9,10	101 574	10 199	9,63	98 216	10 882	10,02	109 038
Blomsterløk m.v.	3 132	60,99	191 021	2 951	70,48	207 986	3 059	62,45	191 035
Planteartikler	11 584	29,44	341 033	9 791	35,03	342 979	11 244	30,68	344 966
Sum planter			532 054			550 965			536 001
Sum såfrø/planter (u.tilsk)			1 337 062			1 439 682			1 455 493
Såfrø og planter			1 337 062			1 439 682			1 455 493

Tabell 6.20. Energi og smøremidler

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr
Fyringsolje. Veksthus	1 222	1 299,00	15 874	1 210	1 164,00	14 084	1 225	1 160,00	14 210
Bioenergi i veksthus (A)	54 139	539,60	29 213	57 053	419,00	23 905	57 078	455,00	25 970
Gass i veksthus (A)	237 777	890,45	211 729	244 825	882,50	216 058	244 931	779,34	190 885
Bensin	2 541	1 742,67	44 281	2 517	1 758,80	44 269	2 503	1 877,02	46 982
Diesel (brenselolje)	148 026	1 512,72	2 239 219	148 026	1 336,66	1 978 604	148 026	1 480,44	2 191 436
Smøremidler (olje,fett m.v.)	2 961	4 904,11	145 211	2 961	6 105,98	180 798	2 961	6 469,37	191 558
Bioenergi i jordbruk	0	0,00	67 298	0	0,00	70 360	0	0,00	70 360
Gass til jordbruk	0	0,00	103 298	0	0,00	88 715	0	0,00	77 057
Elektrisitet, jordbruk (A)	1 312 602	967,00	1 269 286	1 305 154	989,60	1 291 580	1 299 765	1 028,00	1 336 158
Elektrisitet, veksthus (A)	507 447	1 030,00	522 670	534 762	1 030,00	550 805	534 992	1 060,00	567 092
Sum energi og smøremidler			4 648 079			4 459 178			4 711 708

A Kvantumsenhet: 1000 kWh Prisenhet: Kr/1000 kWh

Tabell 6.21. Andre kostnader

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Rensing av såkorn	7 705	92,00	7 089	7 671	101,80	7 809	7 622	110,38	8 413
Ensileringsmidler	8 233	1 365,72	112 440	7 505	1 515,68	113 752	8 050	1 559,75	125 560
Halmbeh.middel. Ammoniakk (A)	780	22,10	17 238	786	23,33	18 337	786	24,14	18 974
Plantevernmidler	92 961	633,07	588 508	87 775	764,11	670 698	101 156	751,52	760 208
Frakt. Korn og oljefrø	465 980	15,76	73 438	433 286	17,45	75 608	448 850	18,31	82 184
Frakt. Handelsgjødsel	394 273	25,36	99 988	428 682	27,00	115 744	382 269	27,00	103 213
Frakt. Poteter	71 440	30,00	21 432	62 078	31,00	19 244	68 603	31,00	21 267
Frakt. Grønnsaker	180 849	60,38	109 197	167 843	62,74	105 305	179 843	65,25	117 348
Frakt. Bær	5 823	68,60	3 995	4 921	71,28	3 508	4 915	74,13	3 643
Frakt. Blomster (B)	116 123	8,35	96 963	110 052	8,68	95 525	110 255	9,02	99 450
Frakt. Frukt	16 254	72,01	11 705	19 801	74,82	14 815	16 506	77,81	12 843
Sum frakt. Hagebruksprod.			221 860			219 153			233 284
Fiberduk (C)	8 697	1,02	8 871	8 580	1,06	9 095	8 613	1,10	9 474
Fiberduk inkl. inv.avgift (C)	8 697	1,02	8 871	8 580	1,06	9 095	8 613	1,10	9 474
Plastfolie i hagebruket (D)	6 339	1 558,57	9 880	6 202	1 627,47	10 094	6 162	2 563,09	15 794
Plastfolie i jordbruket (D)	82 934	7 981,85	661 967	72 080	7 924,56	571 202	79 128	7 527,89	595 667
Plastfolie inkl. inv.avgift (D)	89 273	7 525,76	671 847	78 282	7 425,67	581 296	85 290	7 169,20	611 461
Embal./sortering. Grønnsaker	14 075	22,54	317 304	13 156	24,34	320 164	14 097	25,09	353 644
Emballasje. Frukt og bær	20 540	3,35	68 774	22 560	3,46	78 119	19 735	3,60	71 002
Emballasje. Blomster	13 798	4,91	67 743	13 301	5,15	68 491	13 301	5,31	70 605
Sum emballasje. Hagebrukspr.			453 821			466 774			495 251

Tabell 6.21. Andre kostnader (forts.)

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Torv- og plastpotter (E)	7 624	970,07	7 396	5 929	1 430,69	8 483	5 205	1 518,98	7 906
Dyrkingstorv (F)	100	642,15	64 215	100	693,97	69 397	100	736,40	73 640
Avrenspotet (A)	1 187	0,32	380	922	0,32	295	1 175	0,32	376
Sum andre kostn. v/pl.prod.			2 348 523			2 375 685			2 551 211

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/kg
 B Kvantumsenhet: Kv.indeks Prisenhet: Pr.ind.frakt
 C Kvantumsenhet: 1000 m² Prisenhet: Kr/m²
 D Kvantumsenhet: Daa Prisenhet: Kr/daa
 E Kvantumsenhet: Antall kart. Prisenhet: Kr/kartong
 F Kvantumsenhet: 1000 m³ Prisenhet: Kr/m³

Tabell 6.21. Andre kostnader (forts.)

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Veterinær (G)	464 506	837,88	389 200	460 407	877,26	403 897	448 253	924,63	414 468
Medisin til dyr			614 818			692 618			767 265
Veterinær og medisin til dyr			1 004 018			1 096 515			1 181 733
Kunstig inseminasjon. Storfe (H)	256 394	1 196,24	306 709	255 186	1 271,11	324 369	251 368	1 315,06	330 564
Kunstig inseminasjon. Svin (H)	127 608	524,02	66 869	119 354	604,23	72 117	114 000	646,99	73 757
Husdyrforsikring	1 955	2 644,51	51 700	2 572	2 790,95	71 783	2 707	2 916,54	78 951
Frakt. Kraftfôr	1 960			1 945			1 941		
	934	23,47	460 231	844	25,03	487 045	724	26,03	505 431
Frakt. Kjøtt	248 139	4,00	9 926	245 031	4,06	9 948	234 897	4,23	9 936
Adm.geb. kjøp melkekvote			839			839			828
Destruksjon av høns			9 951			9 614			9 614
Sum a. kostn. v/husdyrprod.			1 910 243			2 072 230			2 190 814
Skadefors. maskiner netto	15 925	672,50	107 096	16 487	709,74	117 015	16 292	741,67	120 833
Sum netto skadefors. maskin.			107 096			117 015			120 833
Frakt. Fyringsolje (I)	1 222	29,18	357	1 210	30,32	367	1 225	31,53	386
Frakt. Ensileringsmidler (J)	8 233	395,65	3 257	7 505	483,12	3 626	8 050	502,45	4 045
Frakt. Såvarer (J)	66 644	278,00	18 527	66 804	293,00	19 574	67 350	304,72	20 523
Sum diverse frakter	76 099	290,95	22 141	75 519	312,07	23 567	76 625	325,66	24 954
Kontormaskiner			67 755			78 384			76 644
Teletjenester	564 142	2 363,60	133 341	568 443	2 493,90	141 764	557 775	2 523,98	140 781
Porto	1 464	167 495,39	24 521	1 366	190 215,50	25 983	1 329	198 119,37	26 330
Sum telefon og porto			157 862			167 747			167 111

Tabell 6.21. Andre kostnader (forts.)

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Yrkesskadeforsikring (K)	47 453	332,00	15 754	50 459	350,39	17 680	49 483	366,16	18 119
Årsavgift (L)	77 062	586,71	45 213	76 206	604,59	46 073	76 199	238,84	18 199
Produsenttjenesten (M)	4 425	32 509,69	143 855	4 271	37 914,61	161 933	4 118	40 136,48	165 282
Gårdsregnskap, registrert	32 233	22 667,00	730 625	31 982	23 921,00	765 041	31 760	25 677,00	815 502
Gårdsregnskap, ikke-reg.	5 688	3 272,50	18 614	5 644	4 498,76	25 391	5 605	4 747,73	26 611
Sum gårdsregnskap (N)	37 921	19 757,89	749 239	37 626	21 007,60	790 432	37 365	22 537,48	842 113
Skadeforsikring på bygninger	76 784	2 644,51	203 056	78 269	2 790,95	218 445	72 926	2 916,54	212 692
Sum diverse andre kostnader			1 404 875			1 504 261			1 525 114
Sum ekskl.posten forskjellig			5 770 737			6 069 191			6 387 972
Forskjellig			738 654			776 856			817 660

Forskjellig inkl. inv.avgift			738 654			776 856			817 660
Utgifter til sjuk.lønn.ordn.			36 900			37 428			38 100
Adm.tilskudd til avløserlag			9 516			9 516			9 516
Sum sosiale ordninger			46 416			46 944			47 616
Andre kostnader			6 555 807			6 892 991			7 253 248

A Kvantumsenhet: Ant. insekt. Prisenhet: Kr/insekt.

B Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/100 kg

C Kvantumsenhet: 1000 liter Prisenhet: Øre/liter

D Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/tonn

E Kvantumsenhet: Ant. enhet. Prisenhet: Kr/enhet

F Kvantumsenhet: Ant. kj.tøy Prisenhet: Kr/kj.time

G Kvantumsenhet: Kyr i hus.k. Prisenhet: Kr/10 kyr husdyrkontrollen

H Kvantumsenhet: Ant. regnsk. Prisenhet: Kr/regnskap

Tabell 6.22. Leiekostnader

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	1 000	Kr/kvantum	1000 kr	1 000	Kr/kvantum	1000 kr	1 000	Kr/kvantum	1000 kr
Leie av jord (A)	4 747	193,33	917 738	4 762	199,35	949 305	4 782	203,45	972 898
Leie av kvoter (B)	87 622	0,79	69 221	73 976	0,79	58 441	67 667	0,85	57 517
Leie av arbeid (C)	19 193	211,60	4 061 239	18 793	221,60	4 164 529	18 834	233,10	4 390 205
Sum leiekostnader			5 048 198			5 172 275			5 420 620

A Kvantumsenhet: 1000 daa Prisenhet: Kr/daa

B Kvantumsenhet: 1000 liter Prisenhet: Kr/liter

C Kvantumsenhet: 1000 timer Prisenhet: Kr/time

Tabell 6.23. Vedlikehold

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr
Vedlikehold. Bygninger	80 971	2 863,70	2 318 767	80 341	2 990,90	2 402 919	79 783	3 130,30	2 497 447
Vedlikehold. Mask. og redsk.	281 285	803,26	2 259 450	270 262	898,12	2 427 277	268 733	925,83	2 488 011
Vedlikehold. Biler	24 910	870,00	216 717	24 717	934,70	231 030	24 545	972,10	238 602
Sum vedlikehold			4 794 934			5 061 226			5 224 060

Tabell 6.24. Leasing av maskiner

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr
Leasing, kapitalslitdel			998 900			1 100 300			1 195 000
Leasing, rentedel (A)	3 079	4,25	130 858	3 467	6,24	216 341	3 761	6,95	261 390
Sum leasing av maskiner			1 129 758			1 316 641			1 456 390

A Kvantumsenhet: Mill. kr Prisenhet: Rentepros.

Tabell 6.25. Kapitalslit

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr
Kapitalslit. Ma./t.u. dr.b.			1 506 304			1 543 860			1 574 200
Kapitalslit. Driftsbygninger			1 925 126			1 979 380			2 029 180
Kapitalslit. Sum driftsb.			3 431 430			3 523 240			3 603 380
Kapitalslit. Maskiner/redsk.			2 156 112			2 204 595			2 228 443
Kapitalslit. Biler			69 274			67 152			65 546
Kapitalslit. Grøfter			200 973			205 267			212 100
Kapitalslit. Hydrotekn. anl.			43 674			47 152			52 205
Kapitalslit. Delsum			5 901 463			6 047 406			6 161 674
Kapitalslit			5 901 463			6 047 406			6 161 674

Tabell 6.26. Rente lånt kapital

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr
Nedbetalingslån statsbanker	3 852	2,87	110 552	3 557	4,94	175 716	3 201	5,96	190 780
Nedb.lån andr. lång. f. 1997	73 597	3,21	2 362 464	75 697	5,28	3 996 802	77 957	6,30	4 911 291
Sum nedbetalingslån	77 449	3,19	2 473 016	79 254	5,26	4 172 518	81 158	6,29	5 102 071
Sum rentebærende utlån	77 449	3,19	2 473 016	79 254	5,26	4 172 518	81 158	6,29	5 102 071
Investeringslån LUF	16	0,00	0	7	0,00	0	3	0,00	0
Korreksjon bortleide bruk	-2 437	3,19	-70 238	-2 758	5,05	-137 421	-3 018	5,95	-181 716
Korreksjon gjeld og renter	-5		-153	-5		-248	0		0
Rentekostnader lånt kapital	75 023	3,20	2 402 625	76 498	5,27	4 034 849	78 143	6,30	4 920 355
Rente lånt kapital	75 023	3,20	2 402 625	76 498	5,27	4 034 849	78 143	6,30	4 920 355